

10. Kokālikasuttavaṇṇanā

Evam me sutanti kokālikasuttaṃ. Kā uppatti? Imassa suttassa uppatti atthavaṇṇanāyameva āvi bhavissati. Atthavaṇṇanāya cassa **evam me sutanti**ādi vuttanayameva. **Atha kho kokālikoti** ettha pana ko ayaṃ kokāliko, kasmā ca upasaṅkamīti? Vuccate – ayaṃ kira kokālikaraṭṭhe kokālikanagare kokālikaseṭṭhissa putto pabbajitvā pitarā kārāpīte vihāreyeva paṭivasati “cūḷakokāliko”ti nāmena, na devadattassa sisso. So hi brāhmaṇaputto “mahākokāliko”ti paññāyi.

Bhagavati kira sāvatthiyaṃ viharante dve aggasāvakā pañcamattehi bhikkhusatehi saddhiṃ janapadacārikaṃ caramānā upakaṭṭhāya vassūpanāyikāya vivekavāsaṃ vasitukāmā te bhikkhū uyyojetvā attano pattacīvaramādāya tasmīṃ janapade taṃ nagaraṃ patvā taṃ vihāraṃ agamaṃsu. Tattha te kokālikena saddhiṃ sammoditvā taṃ āhaṃsu – “āvuso, mayaṃ idha temāsaṃ vasissāma, mā kassaci āroceyyāsī”ti. So “sādhū”ti paṭissuṇitvā temāse atīte itaradivasaṃ pageva nagaraṃ pavisitvā ārocesi – “tumhe aggasāvake idhāgantvā vasamāne na jānittha, na te koci paccayenāpi nimanteti”ti. Nagaravāsino “kasmā no, bhante, nārocayitthā”ti. Kiṃ ārocitena, kiṃ nāddasatha dve bhikkhū vasante, nanu ete aggasāvakāti. Te khippaṃ sannipatitvā sappiḷḷavattādhāni ānetvā kokālikassa purato nikkhipiṃsu. So cintesi – “paramappicchā aggasāvakā ‘payuttavācāya uppanno lābho’ti ñatvā na sādīyissanti, asādīyantā addhā ‘āvāsikassa dethā’ti bhaṇissanti, handāhaṃ imaṃ lābhaṃ gāhāpetvā gacchāmi”ti. So tathā akāsi, therā disvāva payuttavācāya uppannabhāvaṃ ñatvā “ime paccayā neva amhākaṃ na kokālikassa vaṭṭanti”ti cintetvā “āvāsikassa dethā”ti avatvā paṭikkhipitvā pakkamiṃsu. Tena kokāliko “kathaṇhi nāma attanā aggaṇhantā mayhampi na dāpesu”nti domanassaṃ uppādesi.

Te bhagavato santikaṃ agamaṃsu. Bhagavā ca pavāretvā sace attanā janapadacārikaṃ na gacchati, aggasāvake peseti – “caratha, bhikkhave, cārikaṃ bahujanahitāyā”tiādīni (mahāva. 32) vatvā. Idamāciṇṇaṃ tathāgatānaṃ. Tena kho pana samayena attanā agantukāmo hoti. Atha kho ime punadeva uyyojesi – “gacchatha, bhikkhave, caratha cārika”nti. Te pañcamattehi bhikkhusatehi saddhiṃ cārikaṃ caramānā anupubbena tasmīṃ raṭṭhe tameva nagaraṃ agamaṃsu. Nāgarā there sañjānitvā saha parikkhārehi dānaṃ sajjitvā nagaramajjhe maṇḍapaṃ katvā dānaṃ adaṃsu, therānañca parikkhāre upanāmesuṃ. Therā gahetvā bhikkhusaṅghassa adaṃsu. Taṃ disvā kokāliko cintesi – “ime pubbe appicchā ahesuṃ, idāni lobhābhibhūtā pāpicchā jātā, pubbepi appicchasantutṭhapavivittasadisā maññe, ime pāpicchā

asantaguṇaparidīpakā pāpabhikkhū”ti. So there upasaṅkamitvā “āvuso, tumhe pubbe appicchā santuṭṭhā pavivittā viya ahuvattha, idāni panattha pāpabhikkhū jātā”ti vatvā pattacīvaramādāya tāvadeva taramānarūpo nikkhamitvā gantvā “bhagavato etamatthaṃ ārocessāmī”ti sāvattābhīmukho gantvā anupubbena bhagavantam upasaṅkami. Ayamettha kokāliko, iminā kāraṇena upasaṅkami. Tena vuttam **“atha kho kokāliko bhikkhu yena bhagavā tenupasaṅkamī”**tiādi.

Bhagavā tam turitaturitam āgacchantam disvāva āvajjetvā aññāsi – “aggasāvake akkositukāmo āgato”ti. “Sakkā nu kho paṭisedhetu”nti ca āvajjento “na sakkā, theresu aparajjhivā āgato, ekaṃsena padumaniraye uppajjissatī”ti addasa. Evam disvāpi pana “sāriputtamoggallānēpi nāma garahantam sutvā na nisedhetī”ti parūpavādamocanattam ariyūpavādassa mahāsāvajjabhāvadassanattahāna **“mā heva”**ntiādinā nayena tikkhattum paṭisedhesi. Tattha **mā hevanti** mā evamāha, mā evam abhaṇṇīti attho. **Pesalāti** piyasīlā. **Saddhāyikoti** saddhāgamakaro, pasādāvahoti vuttam hoti. **Paccayikoti** paccayakaro, “evameta”nti sannitṭhāvahoti vuttam hoti.

Acirapakkantassāti pakkantassa sato na cireneva **sabbo kāyo phuṭo ahosīti** kesaggamattampi okāsam avajjetvā sakalasarīram aṭṭhīni bhinditvā uggatāhi pīlakāhi ajjhotthaṭam ahosī. Tattha yasmā buddhānubhāvena tathārūpaṃ kammaṃ buddhānaṃ sammukhībhāve vipākaṃ na deti, dassanūpacāre pana vijahitamatte deti, tasmā tassa acirapakkantassa pīlakā utṭhahiṃsu. Teneva vuttam “acirapakkantassa ca kokālikassā”ti. Atha kasmā tattheva na aṭṭhāsīti ce? Kammānubhāvena. Okāsakatañhi kammaṃ avassam vipaccati, tam tassa tattha ṭhātum na deti. So kammānubhāvena codiyamāno utṭhāyāsanaṃ pakkāmi. **Kalāyamattiyoti** caṇakamattiyō. **Beluvasalāṭukamattiyoti** taruṇabeluvamattiyō. **Pabhijjimsūti** bhijjimsu. Tāsu bhinnāsu sakalasarīram panasapakkaṃ viya ahosī. So pakkena gattena anayabyasanaṃ patvā dukkhābhibhūto jetavanadvārakoṭṭhake sayi. Atha dhammassavanattam āgatāgatā manussā tam disvā “dhi kokālika, dhi kokālika, ayuttamakāsi, attanoyeva mukhaṃ nissāya anayabyasanaṃ pattosī”ti āhaṃsu. Tesam sutvā ārakkhadevatā dhikkāram akaṃsu, ārakkhadevatānaṃ ākāsaṭṭhadevatāti iminā upāyena yāva akanitṭhabhavanā ekadhikkāro udapādi.

Tadā ca turū nāma bhikkhu kokālikassa upajjhāyo anāgāmiphalaṃ patvā suddhāvāsesu nibbato hoti. Sopi samāpattiyā vuṭṭhito tam dhikkāram sutvā āgamma kokālikaṃ ovadi sāriputtamoggallānesu cittappasādanattam. So tassāpi vacanaṃ aggahetvā aññadatthu tameva aparādhettvā kālaṃ katvā

padumaniraye uppajji. Tenāha – “**atha kho kokāliko bhikkhu tenevābādhena...pe... āghātetvā**”ti.

Atha kho brahmā sahampatīti ko ayaṃ brahmā, kasmā ca bhagavantam upasaṅkamitvā etadavocāti? Ayaṃ kassapassa bhagavato sāsane sahako nāma bhikkhu anāgāmī hutvā suddhāvāsesu uppanno, tattha naṃ “sahampati brahmā”ti sañjānanti. So pana “ahaṃ bhagavantam upasaṅkamitvā padumanirayaṃ kittessāmi, tato bhagavā bhikkhūnaṃ ārocessati. Kathānusandhikusalā bhikkhū tatthāyupparamāṇaṃ pucchissanti, bhagavā ācikkhanto ariyūpavāde ādīnavaṃ pakāsessati”ti iminā kāraṇena bhagavantam upasaṅkamitvā etadavoca. Bhagavā tatheva akāsi, aññataropi bhikkhu pucchi. Tena ca puṭṭho “**seyyathāpi bhikkhū**”tiādīmāha.

Tattha **vīsatikhārikoti** māgadhakena patthena cattāro patthā kosalaratṭhe eko pattho hoti, tena patthena cattāro patthā āḷhakaṃ, cattāri āḷhakāni doṇaṃ, catudoṇā mānikā, caturmānikā khārī, tāya khāriyā vīsatikhāriko. **Tilavāhoti** tilasakaṭaṃ. **Abbudo nirayoti** abbudo nāma koci paccekanirayo natthi, avīcimhiyeva abbudagaṇanāya paccanokāso pana “abbudo nirayo”ti vutto. Esa nayo **nirabbudādīsu**.

Tattha vassagaṇanāpi evaṃ veditabbā – yatheva hi satam satasahassāni koṭi hoti, evaṃ satam satasahassakoṭiyo pakoṭi nāma hoti, satam satasahassapakoṭiyo koṭippakoṭi nāma, satam satasahassakoṭippakoṭiyo nahutaṃ, satam satasahassanahutāni ninnahutaṃ, satam satasahassaninnahutāni ekaṃ abbudaṃ, tato vīsatiḡuṇaṃ nirabbudaṃ. Esa nayo sabbattha. Keci pana “tattha tattha paridevanānattenapi kammakaraṇanānattenapi imāni nāmāni laddhāni”ti vadanti, apare “sītanarakā eva ete”ti.

Athāparanti tadatthavisesatthadīpakam gāthābandhaṃ sandhāya vuttaṃ. Pāṭhavasena vuttavīsatiḡāthāsu hi ettha “satam sahassāna”nti ayamekā eva gāthā vuttatthadīpikā, sesā visesatthadīpikā eva, avasāne gāthādvayameva pana mahāatṭhakathāyaṃ vinicchitapāṭhe natthi. Tenāvocumha “vīsatiḡāthāsū”ti.

663. Tattha **kuṭhārīti** attacchedakaṭṭhena kuṭhārisadisā pharusavācā. **Chindatīti** kusalamūlasaṅkhātaṃ attano mūlaṃyeva nikantati.

664. **Nindiyanti** ninditabbaṃ. **Taṃ vā nindati yo pasamsiyoti** yo uttamattṭhena pasamsāraho puggalo, taṃ vā so pāpicchatādīni āropetvā garahati. **Vicinātīti** upacināti. **Kalinti** aparādhaṃ.

665. Ayam kalīti ayam aparādho. Akkhesūti jūtakīḷanaakkhesu. Sabbassāpi sahāpi attanāti sabbena attano dhanenapi attanāpi saddhiṃ. Sugatesūpi suṭṭhu gatattā, sundarañca ṭhānaṃ gatattā sugatanāmaṃkhesu buddhapaccekaḃuddhasāvakesu. Manam padosayeti yo manam padūseyya. Tassāyaṃ manopadoso eva mahattaro kalīti vuttaṃ hoti.

666. Kasmā? Yasmā satam sahaṣṣānaṃ...pe... pāpakam, yasmā vassagaṇanāya ettako so kālo, yaṃ kālam ariyagarahī vācam manañca paṇidhāya pāpakam nirayaṃ upeti, tattha paccatīti vuttaṃ hoti. Idañhi saṅkhepena padumaniraye āyuppaṃaṇaṃ.

667. Idāni aparenapi nayena “ayameva mahattaro kali, yo sugatesu manam padūsaye”ti imamatthaṃ vibhāvento “abhūtavādī”ti ādimāha. Tattha abhūtavādīti ariyūpavādasena alikavādī. Nirayanti padumādiṃ. Pecca samā bhavantīti ito paṭigantvā nirayūpapattiyā samā bhavanti. Paratthāti paraloke.

668. Kiñca bhiyyo – yo appaduṭṭhassāti. Tattha manopadosābhāvena appaduṭṭho, avijjāmalābhāvena suddho, pāpicchābhāvena anaṅgaṇoti veditabbo. Appaduṭṭhattā vā suddhassa, suddhattā anaṅgaṇassāti evampettha yojetabbaṃ.

669. Evaṃ sugatesu manopadosassa mahattarakalibhāvaṃ sādhetvā idāni vāritavattugāthā nāma cuddasa gāthā āha. Imā kira kokālikam mīyamānameva ovaḃantenāyasmatā mahāmoggaḷānena vuttā, “mahābrahmunā”ti eke. Tāsaṃ iminā suttena saddhiṃ ekasaṅgahatthaṃ ayamuddeso “yo lobhagūṇe anuyutto”tiādi. Tattha paṭhamagāthāya tāva “gūṇo”ti niddiṭṭhattā anekakkhattuṃ pavattattā vā lobhoyeva lobhagūṇo, taṇhāyetam adhivacaṇaṃ. Avadaññūti avacaṇaṇñū buddhānampi ovāḃaṃ aggaṇaṇena. Maccharīti pañcavidhamacchariyena. Pesuṇiyaṃ anuyuttoti aggaṣāvakaṇaṃ bhedaḃāmatāya. Sesam pākaṭameva. Idaṃ vuttaṃ hoti – yo, āvuso kokālika, tumhādiso anuyuttalobhataṇhāya lobhagūṇe anuyutto assaddho kadariyo avadaññū maccharī pesuṇiyaṃ anuyutto, so vacasā paribhāsaṭi aññaṃ abhāsaṇeyyampi puggalaṃ. Tena taṃ vadāmi “mukhaduggā”ti gāthāttayaṃ.

670. Tassāyaṃ anuttānapadattho – mukhadugga mukhavisama, vibhūta vigatabhūta, alikavādī, anariya asappurisa, bhūṇahu bhūtiḃhanaka, vuḃḃhināsaka, purisanta antimaḃpurisa, kali alakkhipurisa, avajāta buddhassa avajātaḃputta.

671. Rajamākirasīti kilesarajaṃ attani pakkhipasi. **Papatanti** sobbhaṃ. “Papāta”ntipi pāṭho, so evattho. “Papada”ntipi pāṭho, mahānirayanti attho.

672. Eti hatanti ettha **ha**-iti nipāto, **tanti** taṃ kusalākusalakammaṃ. Atha vā **hatanti** gataṃ paṭipannaṃ, upacitanti attho. **Suvāmīti** sāmi tassa kammassa katattā. So hi taṃ kammaṃ labhateva, nāssa taṃ nassatīti vuttaṃ hoti. Yasmā ca labhati, tasmā **dukkhaṃ mando...pe... kibbisakārī**.

673. Idāni yaṃ dukkhaṃ mando passati, taṃ pakāseto “**ayosāṅkusamāhataṭṭhāna**”ntiādimāha. Tattha purimaupaḍḍhagāthāya tāva attho – yaṃ taṃ ayosāṅkusamāhataṭṭhānaṃ sandhāya bhagavatā “tamenam, bhikkhave, nirayapālā pañcavidhabandhanaṃ nāma kāraṇaṃ karonti”ti (ma. ni. 3.250; a. ni. 3.36) vuttaṃ, taṃ upeti, evaṃ upento ca tattheva ādittāya lohapathaviyā nipajjāpetvā nirayapālehi pañcasu ṭhānesu ākoṭiyamānaṃ tattaṃ khilasaṅkhātāṃ **tiṇhadhāramayasūlamupeti**, yaṃ sandhāya bhagavatā vuttaṃ “tattaṃ ayokhilaṃ hatthe gamenti”tiādi. Tato parā upaḍḍhagāthā anekāni vassasahassāni tattha paccitvā pakkāvasesānubhavanatthaṃ anupubbena khārodakanadītiraṃ gatassa yaṃ taṃ “tattaṃ ayogulaṃ mukhe pakkhipanti, tattaṃ tambalohaṃ mukhe āsiṅcanti”ti vuttaṃ, taṃ sandhāya vuttaṃ. Tattha **ayoti** lohaṃ. **Gulasannibhanti** beluvasaṅṭhānaṃ. Ayogahaṇena cettha tambalohaṃ, itarena ayogulaṃ veditabbaṃ. **Patirūpanti** katakammānurūpaṃ.

674. Tato parāsu gāthāsu **na hi vaggūti** “gaṇhatha, paharathā”tiādīni vadantā nirayapālā madhuravācaṃ na vadanti. **Nābhijavantīti** na sumukhabhāvena abhimukhā javanti, na sumukhā upasaṅkamanti, anayabyasanaṃ māvaḥantā eva upasaṅkamantīti vuttaṃ hoti. **Na tāṇamupentīti** tāṇaṃ leṇaṃ paṭisaraṇaṃ hutvā na upagacchanti, gaṇhantā hanantā eva upentīti vuttaṃ hoti. **Āṅgāre santhate sayantīti** āṅgārapabbataṃ āropitā samānā anekāni vassasahassāni santhate āṅgāre senti. **Ginisampajjalitanti** samantato jalitaṃ sabbadisāsu ca sampajjalitaṃ aggim. **Pavisantīti** mahāniraye pakkhittā samānā ogāhanti. Mahānirayo nāma yo so “catukkaṇṇo”ti (a. ni. 3.36) vutto, naṃ yojanasate ṭhatvā passataṃ akkhīni bhijjanti.

675. Jālena ca onahiyānāti ayojālena paliveṭhetvā migaluddakā migam viya hananti. Idaṃ devadūte avuttakammakāraṇaṃ. **Andhamva timisamāyantīti** andhakaraṇena andhameva bahalandhakārattā “timisa”nti saññitaṃ dhūmaroruvaṃ nāma narakam gacchanti. Tatra kira

nesaṃ kharadhūmaṃ ghāyitvā akkhīni bhijjanti, tena “andhaṃvā”ti vuttaṃ. **Taṃ vitatañhi yathā mahikāyoti** tañca andhatimisāṃ mahikāyo viya vitataṃ hotīti attho. “Vitthata”ntipi pāṭho. Idampi devadūte avuttakammakāraṇameva.

676. Atha lohamayanti ayaṃ pana lohakumbhī pathavipariyantikā catunahutādhikāni dveyojanasatasahassāni gambhīrā samatittikā tatralohapūrā hoti. **Paccanti hi tāsu cirarattanti** tāsu kumbhīsu dīgharattaṃ paccanti. **Agginisamāsūti** aggisamāsu. **Samuppilavātetī** samuppilavantā, sakimpī uddhaṃ sakimpī adho gacchamānā pheṇuddehakaṃ paccantīti vuttaṃ hoti. Devadūte vuttanayeneva taṃ veditabbaṃ.

677. Pubbalohitamisseti pubbalohitamissāya lohakumbhiyā. **Tattha kinti** tattha. **Yaṃ yaṃ disakanti** disaṃ vidisaṃ. **Adhisetīti** gacchati. “Abhisetī”tipi pāṭho, tattha yaṃ yaṃ disaṃ allīyati apassayatīti attho. **Kilissatīti** bādhiyati. “Kilijjati”tipi pāṭho, pūti hotīti attho. **Samphusamānoti** tena pubbalohitena phuṭṭho samāno. Idampi devadūte avuttakammakāraṇaṃ.

678. Puḷavāvasatheti puḷavānaṃ āvāse. Ayampi lohakumbhiyeva devadūte “gūthanirayo”ti vuttā, tattha patitassa sūcimukhapāṇā chaviādāni chinditvā aṭṭhimiñjaṃ khādanti. **Gantum na hi tīramapattthīti** apagantum na hi tīraṃ atthi. “Tīravamatthī”tipi pāṭho, soyevattho. Tīrameva ettha “tīrava”nti vuttaṃ. **Sabbasamā hi samantakapallāti** yasmā tassā kumbhiyā uparibhāgepi nikujjitattā sabbattha samā samantato kaṭāhā, tasmā apagantum tīraṃ natthīti vuttaṃ hoti.

679. Asipattavanaṃ devadūte vuttanayameva. Tañhi dūrato ramaṇīyaṃ ambavanaṃ viya dissati, athettha lobhena nerayikā pavisanti, tato nesaṃ vāteritāni pattāni patitvā aṅgapaccaṅgāni chindanti. Tenāha – **“taṃ pavisanti samucchidagattā”**ti. Taṃ pavisanti tato suṭṭhu chinnagattā hontīti. **Jivhaṃ baḷisena gahetvā ārajayārajayā vihanantīti** tattha asipattavane vegena dhāvitvā patitānaṃ musāvādīnaṃ nerayikānaṃ nirayapālā jivhaṃ baḷisena nikkadḍhitvā yathā manussā allacammaṃ bhūmiyaṃ pattharitvā khilehi ākoṭenti, evaṃ ākoṭetvā pharasūhi phāletvā phāletvā ekamekaṃ koṭiṃ chindetvā vihananti, chinnachinnā koṭi punappunaṃ samuṭṭhāti. “Āracayāracyā”tipi pāṭho, āviñchitvā āviñchitvāti attho. Etampi devadūte avuttakammakāraṇaṃ.

680. Vetaraṇinti devadūte “mahatī khārodakā nadī”ti (ma. ni. 3.269) vuttanadiṃ. Sā kira gaṅgā viya udakabharitā dissati. Athettha nhāyissāma pivissāmāti nerayikā patanti. **Tiṇhadhārakhuradhāranti** tiṇhadhāraṃ khuradhāraṃ, tikkhadhārakhuradhāravatinti vuttaṃ hoti. Tassā kira nadiyā uddhamadho ubhayatīresu ca tiṇhadhārā khurā paṭipāṭiyā ṭhapitā viya tiṭṭhanti, tena sā “tiṇhadhārā khuradhārā”ti vuccati. Taṃ tiṇhadhārakhuradhāraṃ udakāsāya upenti allīyantīti attho. Evaṃ upentā ca pāpakammena coditā **tattha mandā papatanti** bālāti attho.

681. Sāmā sabalāti etaṃ parato “soṇā”ti iminā yojetabbaṃ. Sāmavaṇṇā kammāsavaṇṇā ca soṇā khādantīti vuttaṃ hoti. **Kākolagaṇāti** kaṇhakākagaṇā. **Paṭigiddhāti** suṭṭhu sañjātagedhā hutvā, “**mahāgijjhā**”ti eke. **Kulalāti** kulalapakkhino, “senānametaṃ nāma”nti eke. **Vāyasāti** akaṇhakākā. Idampi devadūte avuttakammakāraṇaṃ. Tattha vuttānipi pana kānici idha na vuttāni, tāni etesaṃ purimapacchimabhāgattā vuttāneva hontīti veditabbāni.

682. Idāni sabbamevetamaṃ narakavuttiṃ dassetvā ovaḍanto “**kicchā vatāya**”nti gāthamāha. Tassattho – **kicchā vata ayaṃ idha** narake nānappakāraṃ kammakaraṇabhedaṃ **vutti, yaṃ jano phusati kibbisakārī. Tasmā idha jīvitasese** jīvitasantatiyā vijjamānāya idha loke ṭhitoyeva samāno saraṇagamanādikusaladhammānuṭṭhānena **kiccakaro naro siyā** bhaveyya. Kiccakaro bhavantopi ca sātaccakāritāvaseneva bhaveyya, **na pamajje** muhuttampi na pamādamāpajjeyyāti ayamettha samuccayavaṇṇanā. Yasmā pana vuttāvasesāni padāni pubbe vuttanayattā uttānatthattā ca suviññeyyāneva, tasmā anupadavaṇṇanā na katāti.

Paramatthajotikāya khuddaka-aṭṭhakathāya

Suttanipāta-aṭṭhakathāya kokālikasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.

PHẦN CÂU VĂN TRÍCH DẪN:

Evam me sutanti kokālikasuttaṃ. Kā uppatti? : Gọi là “Nhu vậy tôi đã nghe” tức là Kinh Kokālika. Phát sanh trong trường hợp nào?

Imassa suttassa uppatti atthavaṇṇanāyameva āvi bhavissati : Đối với điều đó sẽ trở nên rõ ràng chính trong phần giải thích ý nghĩa của bài Kinh.

Atthavaṇṇanāya cassa evam me sutantiādi vuttanayameva : Và đối với phần giải thích ý nghĩa của bài kinh thì nương vào phương pháp đã được đề cập đến bắt đầu bằng “Nhu vậy tôi đã nghe.”

Atha kho kokālikoti ettha pana ko ayam kokāliko, kasmā ca upasaṅkamīti? : Gọi là “Thế rồi Kokālika” thế thì điều này ở đây ai là Kokālika, và tại sao vị đó lại đi đến gần?

Vuccate – ayam kira kokālikaraṭṭhe kokālikanagare kokālikasetṭhissa putto pabbajitvā pitarā kārāpīte vihareyeva paṭivasati “cūlakokāliko”ti nāmena, na devadattassa sisso : Thì được cho rằng – Tương truyền, người này vốn là con trai của Trưởng Giả Kokālika tại Kinh Thành Kokālika của Quốc Độ Kokālika, sau khi xuất gia Vị Ấy cư ngụ tại chính ngôi tự viện đã được kiến tạo bởi người cha, và được gọi là “Cūlakokālika”, không phải là người học trò của Devadatta.

So hi brāhmaṇaputto “mahākokāliko”ti paññāyi : Quả thật vậy, học trò của Devadatta là con trai của một Bà La Môn và được biết đến là “Mahākokālika”.

Bhagavati kira sāvatthiyaṃ viharante dve aggasāvakā pañcamattehi bhikkhusatehi saddhiṃ janapadacārikaṃ caramānā upakaṭṭhāya vassūpanāyikāya vivekavāsaṃ vasitukāmā te bhikkhū uyyojetvā attano pattacīvaramādāya tasmīṃ janapade taṃ nagaraṃ patvā taṃ vihāraṃ agamaṃsu : Tương truyền, trong khi Đức Thế Tôn đang trú ngụ tại Kinh Thành Sāvatthī, Hai Vị Thượng Thủ Thịnh Văn trong khi đang du hành vân du khắp Quốc Độ Kokālika cùng với năm trăm vị Tỳ Khưu, với việc ba tháng an cư mùa mưa đã gần kề và vì mong muốn được trú ngụ tại trú xứ viễn ly, nên sau khi chia tay với những Tỳ Khưu đó, tự mình cầm lấy Y Bát rồi đã đi đến Kinh Thành Kokālika của Quốc Độ Kokālika, rồi đã đi đến ngôi tự viện của Kokālika.

Tattha te kokālikena saddhiṃ sammoditvā taṃ āhaṃsu – “āvuso, mayam idha temāsaṃ vasissāma, mā kassaci āroceyyāsī”ti : Tại nơi đó, Hai Vị Thượng Thủ Thịnh Văn sau khi nói lên những lời chúc tụng với Kokālika, đã nói với vị ấy rằng “Này Hiền Giả! Chúng tôi sẽ cư ngụ ba tháng tại nơi này, đừng nên thông báo đến bất kỳ một người nào cả”.

So “sādhū”ti paṭissuṇitvā temāse atīte itaradivasam pageva nagaram pavisitvā ārocesi – “tumhe aggasāvake idhāgantvā vasamāne na jānittha, na te koci paccayenāpi nimanteti”ti : Kokālika sau khi chấp nhận bằng cách nói rằng “Lành Thay”, ba tháng đã trôi qua, vào một ngày nọ, Kokālika sau khi đã đi vào trong Kinh Thành thật sớm, đã thông báo rằng: “Những Vị Thượng Thủ Thịnh Văn sau khi đi đến và trong khi cư ngụ tại nơi này mà các người đã không hay biết gì, thậm chí là việc hộ độ cho những vị ấy cũng không có bất kỳ ai mời thỉnh”.

Nagaravāsino “kasmā no, bhante, nārocayitthā”ti : Người dân sống trong Kinh Thành thưa rằng “Bạch Ngài! Tại sao Ngài đã không thông báo cho chúng con?”

Kim ārocitena, kim nāddasatha dve bhikkhū vasante, nanu ete aggasāvakāti : “Làm gì với việc đã thông báo, vì sao các người đã không thấy được việc đang cư ngụ của hai vị Tỳ Khưu, mà chắc chắn những vị đó là Thượng Thủ Thịnh Văn nhỉ?”

Te khippam sannipatitvā sappiguḷavatthādīni ānetvā kokālikassa purato nikkhipiṃsu : Những người dân sau khi nhanh chóng hội họp lại, đã mang theo chẳng hạn như sữa chua, đường và vải vóc rồi đã đặt xuống trước mặt của Kokālika.

So cintesi – “paramappicchā aggasāvakā ‘payuttavācāya uppanno lābho’ti ñatvā na sādhiyissanti, asādiyantā addhā ‘āvāsikassa dethā’ti bhaṇissanti, handāhaṃ imaṃ lābham gāhāpetvā gacchāmi”ti : Tỳ Khưu Kokālika đã suy nghĩ rằng “Những Bậc Thượng Thủ Thịnh Văn, vốn là những người tri túc cao thượng, sau khi rằng ‘Lợi lộc đã được phát sanh do lời nói được áp dụng sai cách’ sẽ không thọ nhận, chắc chắn rằng trong khi không thọ nhận, các vị ấy sẽ nói rằng ‘Hãy dâng đến vị cư ngụ thường xuyên’ chắc chắn sau khi nhận được những lợi lộc này thì Ta cũng rời đi.”

So tathā akāsi, therā disvāva payuttavācāya uppannabhāvaṃ ñatvā “ime paccayā neva amhākaṃ na kokālikassa vaṭṭanti”ti

cintetvā “āvāsikassa dethā”ti avatvā paṭikkhipitvā pakkamimsu : Rồi Kokālika đã là theo đúng như vậy, những vị Trưởng Lão sau khi nhìn thấy đã biết rằng bản chất sanh lên do những lời nói được áp dụng sai cách, nên sau khi suy nghĩ rằng “Những vật dụng này thật không thích hợp đối với chúng ta và đối với Kokālika”, nên đã không nói rằng “Hãy dâng đến cho vị cư ngụ thường xuyên” rồi sau khi từ chối đã rời đi.

Tena kokāliko “kathañhi nāma attanā aggaṇhantā mayhampi na dāpesu”nti domanassaṃ uppādesi : Chính vì thế, Kokālika suy nghĩ “Chuyện gì thế nhỉ? Trong khi tự chính mình đã không nhận cũng không bảo dâng đến cho chính Ta” rồi vị ấy đã làm cho phát sanh lên sự ưu buồn.

Te bhagavato santikaṃ agamaṃsu : Thế rồi những vị Tỳ Khưu đó đã đi đến gần hầu cận Đức Thế Tôn.

Bhagavā ca pavāretvā sace attanā janapadacārikaṃ na gacchati, aggasāvake peseti – “caratha, bhikkhave, cārikaṃ bahujanahitāyā”tiādini vatvā: Sau khi làm lễ Tự Tứ ra hạ, nếu Đức Thế Tôn không tự mình đi vân du trong Quốc Độ, thì Ngài ủy thác cho những Thượng Thủ Thinh Văn, sau khi nói rằng: “Này Chư Tỳ Khưu! Hãy đi vân du vì lợi ích phần đông chúng sanh”.

Idamāciṇṇaṃ tathāgatānaṃ : Đây chính là phương pháp thực hành của các Đấng Như Lai.

Tena kho pana samayena attanā agantukāmo hoti : Thế nên vào lúc bấy giờ, Ngài cũng không mong muốn tự mình ra đi.

Atha kho ime punadeva uyyojesi – “gacchatha, bhikkhave, caratha cārika”nti : Và rồi ngày chính lúc đó, Ngài đã sai bảo những Tỳ Khưu này rằng: “Này Chư Tỳ Khưu! Hãy đến đây! Hãy đi vân du!”.

Te pañcamattehi bhikkhusatehi saddhiṃ cārikaṃ caramānā anupubbena tasmim ratṭhe tameva nagaraṃ agamaṃsu : Những Thượng Thủ Thinh Văn trong khi du hành vân du cùng với năm trăm Tỳ Khưu đó, tuần tự đã đi đến Kinh Thành Kokālika trong Quốc Độ Kokālika,

Nāgarā there sañjānitvā saha parikkhārehi dānaṃ sajjetvā nagaramajjhe maṇḍapaṃ katvā dānaṃ adaṃsu, therānañca parikkhāre upanāmesuṃ : Những cư dân trong Kinh Thành sau khi nhận ra những Vị Trưởng Lão, đã chuẩn bị sửa soạn những vật phẩm cúng dường

cùng với những vật dụng cần thiết, sau khi kiến tạo một căn lều tròn bằng vải tại giữa Kinh Thành họ đã bố thí những vật phẩm cúng dường, rồi đã dâng cúng những vật dụng cần thiết đến những Trưởng Lão.

Therā gahetvā bhikkhusaṅghassa adamsu : Những Trưởng Lão sau khi nhận lấy, đã dâng đến Chư Tỳ Khưu Tăng.

Taṃ disvā kokāliko cintesi – “ime pubbe appicchā ahesuṃ, idāni lobhābhibhūtā pāpicchā jātā, pubbepi appicchasantutṭhapavivittasadisā maññe, ime pāpicchā asantaḡaparidīpakā pāpabhikkhū”ti : Sau khi nhìn thấy những điều đó, Kokālika đã suy nghĩ rằng: “Trước đây, những vị này vốn là những vị có tri túc, nhưng giờ đây đã trở thành những người bị Tham chinh phục, những người ác dục, đối với trước đây Ta nghĩ là giống như là những người ăn dật và có sự thỏa thích trong việc tri túc, nhưng những vị này là những người ác dục, không giải thích được những ân đức của Bạc Tịnh Hạnh và là những Tỳ Khưu Ác Xấu”.

So there upasaṅkamitvā “āvuso, tumhe pubbe appicchā santutṭhā pavivittā viya ahuvattha, idāni panattha pāpabhikkhū jātā”ti vatvā pattacīvaramādāya tāvadeva taramānarūpo nikkhamitvā gantvā “bhagavato etamatthaṃ ārocessāmī”ti sāvattābhimukho gantvā anupubbena bhagavantam upasaṅkami : Kokālika đã tiến lại gần những vị Trưởng Lão, sau khi nói rằng: “Này các Hiền Giả! Trước đây, các Ngài đã giống như là những Bạc Ẩn Dật, những Bạc Thgoar Thích trong sự Tri Túc, thế nhưng giờ đây ngược với ý nghĩa đó đã trở thành những Tỳ Khưu Ác Xấu” rồi ngay lúc đó cầm lấy Y Bát vội vã rời khỏi đó và đã ra đi, Kokālika đã ra đi về hướng Kinh Thành Sāvattī ở hướng đối diện với suy nghĩ rằng “Ta sẽ thông báo đến Đức Thế Tôn về những chuyện phá hoại đó” nên tuần tự thứ lớp đi đến gần Đức Thế Tôn.

Ayamettha kokāliko, iminā kāraṇena upasaṅkami : Về điều này, ở đây Kokālika đã đi đến gần với những nguyên nhân này.

Tena vuttam “atha kho kokāliko bhikkhu yena bhagavā tenupasaṅkamī”tiādi : Chính vì thế nên đã được nói rằng “Thế rồi Tỳ Khưu Kokālika với lý do gì, đi đến gần Đức Thế Tôn với những điều đó”.

Bhagavā taṃ turitaturitaṃ āgacchantam disvā āvajjetvā aññāsi – “aggasāvake akkositukāmo āgato”ti : Đối với việc đã nhìn thấy

Kokālika trong khi đang đi đến với thái độ vội vã, Đức Thế Tôn sau khi quan sát đã biết được rằng “Vị ấy đã đi đến vì muốn phỉ báng những Thượng Thủ Thịnh Văn”.

“Sakkā nu kho paṭisedhetu”nti ca āvajjento “na sakkā, thesesu aparajjhivā āgato, ekamsena padumaniraye uppajjissatī”ti addasa : Và trong khi quan sát rằng “Có thể nào trách né được hay không nhỉ?” thì Ngài đã nhận thấy rằng “Không thể nào, sau khi phạm lỗi đối với những Vị Trưởng Lão, vị ấy đã đi đến đây, và với việc chắc chắn rằng vị ấy sẽ sanh vào Địa Ngục Sen Hồng”

Evam disvāpi pana “sāriputtamoggallānēpi nāma garahantaṃ sutvā na nisedhetī”ti parūpavādamocanattaṃ ariyūpavādassa mahāsāvajjabhāvadassanattañca “mā heva”ntiadinā nayena tikkhattuṃ paṭisedhesi : Lại nữa, mặc dầu sau khi nhìn thấy được như vậy, nhưng vì rằng “Sau khi nghe được những lời trách móc đích danh dấu là Sāriputta hay Moggallāna cũng không ngăn chặn được” nên với ý nghĩa thoát khỏi gánh nặng của những lời quở trách của những người khác và với ý nghĩa cho thấy sự hiện hữu những tội lỗi to lớn đối với những lời nói xúc phạm đến Vị Thánh, Ngài đã ngăn cản ba lần bằng phương pháp bắt đầu rằng **“Chớ có như vậy”**.

Tattha mā hevanti mā evamāha, mā evaṃ abhaṇīti attho : Ở đây, gọi là **“Chớ có như vậy”** tức là đừng nên nói như vậy, nghĩa là đừng nên phát ngôn như vậy.

Pesalāti piyasīlā : Gọi là **“Những Bạc Hiên Thiện”** tức là những Bạc Có Giới Hạnh Khả Ái.

Saddhāyikoti saddhāgamakaro, pasādāvahoti vuttaṃ hoti : Gọi là **“Đáng tin tưởng”** tức là người tạo nên niềm tin để đi đến, cũng còn gọi là chính với sự tịnh tín.

Paccayikoti paccayakaro, “evameta”nti sannitṭhāvahoti vuttaṃ hoti : Gọi là **“Đáng tin cậy”** tức là người tạo nên sự tín nhiệm, cũng còn được gọi là người mà chính với sự kết luận của mình bằng cách nói rằng “Điều đó là như vậy”.

Acirapakkantassāti pakkantassa sato na cireneva : Gọi là **“Đối với việc trong khi vừa rời đi”** tức là có ý thức đối với việc trong khi rời khỏi đó không bao lâu.

Sabbo kāyo phuṭo ahoṣīti kesaggamattampi okāsaṃ avajjetvā sakalasarīraṃ aṭṭhīni bhinditvā uggatāhi pīlakāhi ajjhotthaṭaṃ ahoṣi : Gọi là “**Có sự trãi đều trong khắp thân thể**” tức là sau khi không bỏ qua khoản không gian nào, thậm chí là trên đầu ngọn tóc, trọn khắp thân thể sau khi phá vỡ thể thống nhất toàn diện, đã có ngập tràn với những mụn nhọt đã được nhô cao lên.

Tattha yasmā buddhānubhāvena tathārūpaṃ kammaṃ buddhānaṃ sammukhībhāve vipākaṃ na deti, dassanūpacāre pana vijahitamatte deti, tasmā tassa acirapakkantassa pīlakā utṭhahimsu : Ở đây, chính vì với uy lực của Đức Phật, những Nghiệp Lực giống như vậy không cho ra quả Dị Thục ngay khi đang hiện hữu trước mặt của Đức Phật, thế nhưng sẽ cho ra quả ngay khi rời khỏi tâm nhìn, chính vì thế đối với việc trong khi vừa rời đi của vị ấy thì những mụn nhọt đã mọc lên.

Teneva vuttaṃ “acirapakkantassa ca kokālikassā”ti : Chính vì thế nên đã được nói rằng “Đối với việc trong khi vừa mới rời đi của Kokālika”.

Atha kasmā tattheva na aṭṭhāsīti ce? Kammānubhāvena : Nếu như thế, thì tại sao đã không đứng lại tại chính nơi đó? Do uy lực của Nghiệp.

Okāsakatañhi kammaṃ avassaṃ vipaccati, taṃ tassa tattha thātuṃ na deti : Quả thật vậy, sự chín mùi Nghiệp Lực đã được nhìn nhận là không thể trách khỏi, và sự chín mùi đó của vị ấy không cho đứng tại nơi đó.

So kammānubhāvena codiyamāno utṭhāyāsanā pakkāmi : Trong khi bị kích động bởi uy lực của Nghiệp, vị ấy đã đứng dậy từ chỗ ngồi và rời đi.

Kaḷāyamattiyoti caṇakamattiyō : Gọi là “**Kích cỡ bằng hạt đậu lớn**” tức là kích cỡ khoản một gram đơn vị đo lường.

Beluvasalāṭukamattiyoti taruṇabeluvamattiyō : Gọi là “**Kích cỡ bằng trái Beluva chưa chín**” tức là kích cỡ bằng trái Beluva còn xanh non.

Pabhijjimsūti bhijjimsu. Tāsu bhinnāsu sakalasarīraṃ panasapakkam viya ahoṣi : Gọi là “**Đã bị vỡ tung ra**” tức là đã bị vỡ ra. Có những nơi đã bị vỡ ra trên khắp thân thể giống như là quả mít chín vậy.

So pakkena gattena anayabyasanam patvā dukkhābhibhūto jetavanadvārakoṭṭhake sayi : Kokālika đã đạt đến sự vô phúc bất hạnh với thân thể bị phân hủy, bị chinh phục bởi sự đau khổ và đã nằm ngủ tại cánh cổng chính của Jetavana.

Atha dhammassavanattham āgatāgatā manussā tam disvā “dhi kokālika, dhi kokālika, ayuttamakāsi, attanoyeva mukham nissāya anayabyasanam pattosi”ti āhamsu : Thế rồi mọi người đã lui tới với mục đích để được lắng nghe Giáo Pháp sau khi nhìn thấy vị ấy đã nói với nhau rằng “Kokālika thật bất hạnh! Kokālika thật bất hạnh! Vị ấy đã làm những việc không thích hợp, rồi đã đạt đến sự vô phúc bất hạnh do nung vào cái miệng của chính mình”.

Tesam sutvā ārakkhadevatā dhikkāram akamsu, ārakkhadevatānam ākāsaṭṭhadevatāti iminā upāyena yāva akanitṭhabhavanā ekadhikkāro udapādi: Sau khi nghe từ những người này, Những Chư Thiên hộ trì đã tạo sự khiển trách, và với phương pháp này của những Chư Thiên Hộ Trì là những Chư Thiên trong hư không, thậm chí cho đến Cõi Sắc Cứu Cánh Thiên cũng đã đồng phát sanh sự khiển trách đó.

Tadā ca turū nāma bhikkhu kokālikassa upajjhāyo anāgāmiphalaṃ patvā suddhāvāsesu nibbatto hoti : Khi ấy, Thầy Tiếp Độ của Kokālika là Tỳ Khưu tên là Turū, sau khi đạt đến Quả Vị Bất Lai đã tái sanh trong cõi Ngũ Tịnh Cư.

Sopi samāpattiyā vuṭṭhito tam dhikkāram sutvā āgamma kokālikam ovadi sārīputtamoggallānesu cittappasādanattham : Nói về Phạm Thiên đó sau khi xuất ra khỏi Thiên đã nghe được những lời khiển trách về Kokālika nên đã đi đến với mục đích tạo nên sự trong sạch trong Tâm về Trưởng Lão Sāriputta và Trưởng Lão Moggallāna nên đã giáo giới Kokālika.

So tassāpi vacanam aggahetvā aññadatthu tameva aparādhavā kalam katvā padumaniraye uppajji : Kokālika sau khi không ghi nhận những lời giáo giới của Vị Phạm Thiên, thật vậy sau khi mang theo chính với điều đó nên đã chết đi và sanh vào Địa Ngục Sen Hồng.

Tenāha – “atha kho kokāliko bhikkhu tenevābādhena...pe... āghātetvā”ti : Chính vì vậy, nên đã được nói rằng “Thế rồi Tỳ Khưu Kokālika bằng chính với bệnh đó...(trùng)...sau khi kết oán”.

Atha kho brahmā sahampatīti ko ayam brahmā, kasmā ca bhagavantam upasaṅkamitvā etadavocāti? : Gọi là “**Thế rồi Phạm Thiên Sahampati**” vị Phạm Thiên này là ai? Và tại sao sau khi đi đến gần Đức Thế Tôn đã nói lên những lời đó?

Ayam kassapassa bhagavato sāsane sahako nāma bhikkhu anāgāmī hutvā suddhāvāsesu uppanno, tattha nam “sahampati brahmā”ti sañjānanti : Vị này vốn là một Tỳ Khưu có tên gọi là Sahaka trong Giáo Pháp của Đức Thế Tôn Kassapa, sau khi trở thành Bậc Thánh Bất Lai đã sanh vào cõi Tịnh Cư Thiên, và tại nơi đó những vị khác nhận biết được vị đó là “Phạm Thiên Sahampati”

So pana “aham bhagavantam upasaṅkamitvā padumanirayam kittessāmi, tato bhagavā bhikkhūnam ārocessati. Kathānusandhikusalā bhikkhū tatthāyuppannam pucchissanti, bhagavā ācikkhanto ariyūpavāde ādinavam pakāsessati”ti iminā kāraṇena bhagavantam upasaṅkamitvā etadavoca: Lại nữa, Phạm Thiên Sahampati suy nghĩ rằng “Sau khi đi đến gần Đức Thế Tôn, Ta sẽ kể về Địa Ngục Sen Hồng, từ đó Đức Thế Tôn sẽ thông báo đến cho Chư Tỳ Khưu. Chư Tỳ Khưu vốn là những vị thiện xảo trong tiếp diễn câu chuyện sẽ hỏi về hạn lượng tuổi thọ tại nơi đó, và Đức Thế Tôn trong khi thuật lại sẽ công bố về tội lỗi trong những lời nói xúc phạm về những Bậc Thánh Nhân” với nguyên nhân này, sau khi đi đến gần Đức Thế Tôn đã nói lên những điều đó.

Bhagavā tatheva akāsi, aññataropi bhikkhu pucchi : Đức Thế Tôn đã làm theo đúng như vậy, và một Tỳ Khưu nọ cũng đã hỏi.

Tena ca puṭṭho “seyyathāpi bhikkhū”tiādimāha : Chính vì thế, khi đã được hỏi đến, Ngài đã bắt đầu nói rằng “**Có thể được, này Chư Tỳ Khưu!**”.

Tattha vīsatickhārikoti māgadhakena patthena cattāro patthā kosalaratṭhe eko pattho hoti, tena patthena cattāro patthā āḷhakam, cattāri āḷhakāni doṇam, catudoṇā mānikā, catumānikā khārī, tāya khāriyā vīsatickhāriko : Ở đây, gọi là “**Hai mươi Khārika**” tức là bốn đơn vị cân lường bởi cách cân lường tại xứ Māgadha là một đơn vị cân lường tại Vương Quốc Kosala, bằng cách cân lường đó thì bốn đơn vị cân lường bằng một Āḷhaka, bốn Āḷhaka bằng một Doṇa, bốn Doṇa bằng một

Mānika, bốn Mānika bằng một Khārī và với ba Khārī thì bằng hai mươi Khārīka.

Tilavāhoti tilasakaṭaṃ : Gọi là “**Xe chở hạt mè**” tức là những cỗ xe chuyên chở hạt mè.

Abbudo nirayoti abbudo nāma koci paccekanirayo natthi, avīcimhiyeva abbudagaṇanāya paccanokāso pana “abbudo nirayo”ti vutto : Gọi là “**Thời hạn lâu dài trong địa ngục**” tức là không có bất kỳ địa ngục riêng biệt nào được gọi là Abbuda, thế nhưng lại là khoản thời gian chịu đựng được tính đếm là Abbuda tại địa ngục Avīci, nên được gọi là “**Thời hạn lâu dài trong địa ngục**”.

Esa nayo nirabbudādīsu : Phương pháp đó cũng dành cho **Nirabbuda**.

Tattha vassagaṇanāpi evaṃ veditabbā – yatheva hi sataṃ sataṣaṇṇāni koṭi hoti, evaṃ sataṃ sataṣaṇṇakoṭiyo pakoṭi nāma hoti, sataṃ sataṣaṇṇapakotiyo koṭippakoṭi nāma, sataṃ sataṣaṇṇakoṭippakoṭiyo nahutaṃ, sataṃ sataṣaṇṇanahutāni ninnahutaṃ, sataṃ sataṣaṇṇaninnahutāni ekaṃ abbudaṃ, tato vīsatiṇaṃ nirabbudaṃ : Như vậy, cũng cần phải hiểu về cách tính đếm số năm tại nơi đó - Quả thật là giống như vậy một trăm (nhân) với một trăm ngàn là một Koṭi (mười triệu), như vậy mười triệu Koṭi có tên gọi là Pakoṭi, mười triệu Pakoṭi có tên gọi là Koṭippakoṭi, mười triệu Koṭippakoṭi có tên gọi là Nahuta, mười triệu Nahuta có tên gọi là Ninnahuta, với mười triệu Ninnahuta bằng một thời gian Abbuda, sau đó hai mươi lần (Thời gian Abbuda) là thời gian Nirabbuda.

Esa nayo sabbattha : Phương pháp đó dành cho tất cả mọi nơi.

Keci pana “tattha tattha paridevanānattenapi kammakaraṇanānattenapi imāni nāmāni laddhāni”ti vadanti, apare “sītanarakā eva ete”ti : Lại nữa cũng có một số người nói rằng “Việc nhận được với tên gọi như thế này cũng bởi tại chính những nơi đó với những sự khốc than khác biệt nhau và với những phương pháp tạo Nghiệp khác biệt nhau”, một số khác thì cho rằng “Đó chính là cảnh khổ lạnh lẽo thâm u”.

Athāparanti tadatthavisesatthadīpaṃ gāthābandhaṃ sandhāya vuttaṃ : Gọi là “**Thêm điều khác nữa**” tức là đã nói liên hệ

đến sự kết nối những kệ ngôn giải thích ý nghĩa và sự khác biệt trong những ý nghĩa đó.

Pāṭhavasena vuttavīsati-gāthāsu hi ettha “saṭaṃ sahaṣṣāna”nti ayamekā eva gāthā vuttatthadīpikā, sesā viṣeṣatthadīpikā eva, avasāne gāthādvayameva pana mahāaṭṭhakathāyaṃ vinicchitapāṭhe natthi : Quả thật như vậy, ở đây trong hai mươi kệ ngôn đã được đề cập đến nương theo phương pháp này khi nói “Với một trăm ngàn” điều này chỉ là một kệ ngôn chú thích ý nghĩa đã đề cập đến, còn lại chính là chú thích ý nghĩa khác biệt, lại nữa đối với cặp đôi kệ ngôn sau cùng, điều này có trong Đại Chú Giải mà không có sự phân biệt trong những sách khác.

Tenāvocumha “vīsati-gāthāsū”ti : Chính vì thế nên những vị ấy đã nói rằng “Trong số hai mươi kệ ngôn”.

Tattha kuṭṭhārīti attacchedakaṭṭhena kuṭṭhārisadisā pharusavācā : Ở đây, gọi là “**Những Búa Rìu**” tức là những lời nói ác độc giống như những chiếc búa rìu với ý nghĩa người tự chặt chính mình.

Chindatīti kusalamūlasaṅkhātamaṃ attano mūlaṃyeva nikantati : Gọi là “**Chặt đứt**” tức là cắt đứt đúng ngay những nền tảng của chính mình còn được gọi là nền tảng thiện.

Nindiyanti ninditaḃbaṃ : Gọi là “**Đáng chê bai**” tức là nên bị chê trách.

Taṃ vā nindati yo paṃsaṃsiyoti yo uttamaṭṭhena paṃsaṃsāraho puggalo, taṃ vā so pāpicchatādīni āropetvā garahati : Gọi là “**Hoặc ai chê trách người đáng ngợi khen đó**” tức là người nào là người kín đáo ngợi khen với ý nghĩa cao thượng, sau khi tố cáo chẳng hạn như là ác đức kẻ đó trách móc vị ấy.

Vicinātīti upacināti : Gọi là “**Thu hoạch**” tức là dần tích trữ.

Kalinti aparādhamaṃ : Gọi là “**Tội lỗi**” tức là sự xúc phạm.

Ayaṃ kalīti ayaṃ aparādhho : Gọi là “**Tội lỗi này**” tức là sự xúc phạm này.

Akkhesūti jūtakīḷanaakkhesu : Gọi là “**Bởi súc sắc**” tức là sự vui chơi cờ bạc bằng súc sắc.

Sabbassāpi saḥāpi attanāti sabbena attano dhanenapi attanāpi saddhim : Gọi là “**Thậm chí với toàn bộ của chính mình**” tức là chính mình cùng với tất cả những tài sản của chính mình.

Sugatesūpi suṭṭhu gatattā, sundarañca ṭhānaṃ gatattā sugatanāmakesu buddhapaccekabuddhasāvakesu : Gọi là “**Đối với Bạc đi đến tốt lành**” tức là trạng thái đi đến tốt đẹp, và trạng thái đi đến một nơi tốt đẹp, đối với tên gọi là Bạc đi đến tối lành chỉ dành cho Đức Phật Toàn Giác, Đức Phật Độc Giác và Chư Thánh Văn Đề Tử.

Manaṃ padosayeti yo manaṃ padūseyya : Gọi là “**Có thể hãm hại bằng ý**” tức là ai có thể làm nhơ bẩn tâm ý.

Tassāyaṃ manopadoso eva mahattaro kalīti vuttaṃ hoti : Cũng còn được gọi là chính với sự hãm hại bằng tâm ý này của người đó mới là tội lỗi cực lớn.

Kasmā? Yasmā sataṃ sahaṣṣānaṃ...pe... pāpakaṃ, yasmā vassagaṇanāya ettako so kālo, yaṃ kālaṃ ariyagarahī vācaṃ manañca paṇidhāya pāpakaṃ nirayaṃ upeti, tattha paccatīti vuttaṃ hoti : Tại sao vậy? Chính vì **Một trăm ngàn...(trùng)...xấu xa**, chính vì nhiều đến như thế là kẻ ngu đó với sự đếm tính về số năm, khi chết đi **kẻ quở trách những Bạc Thánh Nhân đó, với việc buông ra những lời nói hay ý nghĩ ác xấu đi đến địa ngục**, cũng còn được gọi là bị khổ đau tại nơi đó.

Idaṇhi saṅkhepena padumaniraye āyuppamāṇaṃ : Quả thật như vậy, với việc tính đếm đó là hạn lượng tuổi thọ tại địa ngục Paduma.

Idāni aparenapi nayena “ayameva mahattaro kali, yo sugatesu manaṃ padūsaye”ti imamatthaṃ vibhāvento “abhūtavādī”ti ādimāha : Giờ đây, với phương pháp dành cho những người khác rằng “Chính điều này mới là tội lỗi lớn, là người nào có ý hãm hại những Bạc đã đi đến tốt đẹp” trong khi giải thích cho rõ rệt thêm ý nghĩa này, thì đã nói rằng “**Kẻ nói dối**”.

Tattha abhūtavādīti ariyūpavādasena alikavādī : Ở đây, gọi là “**Kẻ nói dối**” tức là những kẻ nói lời giả dối do nương vào những lời nói xúc phạm đến Bạc Thánh Nhân.

Nirayanti padumādīpaṃ : Gọi là “**Địa Ngục**” tức là địa ngục Sen Hồng.

Pecca samā bhavanti ti ito paṭigantvā nirayūpapattiyā samā bhavanti : Gọi là “**Sau khi chết trở thành ngang bằng nhau**” tức là sau khi bỏ lại phía sau từ nơi đó trở thành ngang bằng nhau đối với việc sanh vào địa ngục.

Paratthāti paraloke : Gọi là “**Cảnh giới khác**” tức là cảnh giới tiếp theo.

Kiñca bhiyyo – yo appaduṭṭhassāti : Nhiều thêm chút nữa là – “**Ai...đối với người không giận hờn**”.

Tattha manopadosābhāvena appaduṭṭho, avijjāmalābhāvena suddho, pāpicchābhāvena anaṅgaṇoti veditabbo : Ở đây, cần phải hiểu rằng **Người không giận hờn** với sự không hiện hữu sự hãm hại trong tâm ý, **Người Thanh Tịnh** với việc không hiện hữu những bụi bẩn Vô Minh, **Người không bợn nhơ** với việc không hiện hữu sự Ác Dục.

Appaduṭṭhattā vā suddhassa, suddhattā anaṅgaṇassāti evampettha yojetabbam : Hoặc là ở đây, cần phải có sự kết hợp như vậy đối với sự Thanh Tịnh là trạng thái không có sự giận hờn, đối với sự không bợn nhơ là trạng thái Thanh Tịnh.

Evam sugatesu manopadosassa mahattarakalibhāvaṃ sādhetvā idāni vāritavattugāthā nāma cuddasa gāthā āha : Như vậy, sau khi hoàn tất sự hiện hữu những tội lỗi to lớn của tâm ý hãm hại đối với những Bậc đã đi đến tốt đẹp, thì giờ đây lại nói về mười bốn câu kệ với tên gọi là những kệ ngôn về những sự kiện ngăn cản.

Imā kira kokālikam mīyamānameva ovaḍantenāyasmatā mahāmoggallānena vuttā, “mahābrahmunā”ti eke : Tương truyền, những kệ ngôn này đã được đề cập đến bởi Tôn Giả Mahā Moggallāna với việc giáo hóa Kokālika trong chính lúc đang nằm chờ chết, một số khác thì cho rằng là “Của Vị Đại Phạm Thiên”.

Tāsaṃ iminā suttena saddhiṃ ekasaṅgahattham ayamuddeso “yo lobhagūṇe anuyutto”tiādi : Sự thuật lại điều này với ý nghĩa đồng một phân loại với bài kinh này của những vị ấy được bắt đầu rằng “**Ai đắm mình trong khả năng của Tham**”.

Tattha paṭhamagāthāya tāva “gūṇo”ti niddiṭṭhattā anekakkhattum pavattattā vā lobhoyeva lobhagūṇo, taṇhāyetam adhivacanam : Ở đây, trong câu kệ ngôn thứ nhất, gọi là “**Khả năng**” tức là

trạng thái thể hiện đối với điều đó, hoặc là trạng thái tiếp diễn rất nhiều lần đúng với sự tham muốn ấy gọi là **khả năng của Tham**, chủ ý của điều đó chính là Ái Dục.

Avadaññūti avacanaññū buddhānampi ovādaṃ aggahaṇena : Gọi là “**Người không lắng nghe**” tức là những người khó dạy với sự không nắm bắt những lời Giáo Huấn thậm chí là của Đức Phật.

Maccharīti pañcavidhamacchariyena : Gọi là “**Người bòn xén**” tức là với năm phần thuộc về bòn xén.

Pesunīyaṃ anuyuttoti aggasāvakānaṃ bheda kāmātāya : Gọi là “**Đắm chìm trong sự đắm thọc**” tức là đối với người mong muốn chia rẽ đối với những Bậc Thượng Thủ Thánh Văn.

Sesaṃ pākaṭameva : Những điều còn lại cũng quá rõ ràng.

Idaṃ vuttaṃ hoti – yo, āvuso kokālika, tumhādiso anuyuttalobhataṇhāya lobhaghe anuyutto assaddho kadariyo avadaññū maccharī pesunīyaṃ anuyutto, so vacasā paribhāsati aññaṃ abhāsaneyyampi puggalaṃ. Tena taṃ vadāmi “mukhaduggā”ti gāthāttayaṃ : Điều này được nói rằng “Này Hiền Giả Kokālika! Người nào đắm chìm trong Ái Tham, đắm chìm trong khả năng của Tham, là người Bất Tín, là người keo kiệt, là người không biết lắng nghe, là người bòn xén là người đắm chìm trong những lời nói đắm thọc giống như người, người đó là người chưởi mắng bằng lời đối với những người khác và thậm chí cũng không thể dạy bảo được. Chính vì thế, ta nói điều đó trong kệ ngôn thứ ba rằng “Miệng thô lỗ”.

Tassāyaṃ anuttānapadattho – mukhadugga mukhavisama, vibhūta vigatabhūta, alikavādi, anariya asappurisa, bhūnahū bhūtihanaka, vuḍḍhināsaka, purisanta antimapurisa, kali alakkhipurisa, avajāta buddhassa avajātaputta : Đối với Kokālika điều này, có ý nghĩa cơ bản rất thâm sâu – **Miệng thô lỗ** tức là miệng bất bình, **kẻ nói dối** tức là người đánh rơi sự hiện có, là người nói lời giả dối, phạm tục tức là không phải Bậc Hiền Trí, **kẻ hủy diệt** tức là người sát hại những sanh linh, người tàn phá sự tăng thịnh, **người cực đoan** là người cuối cùng, **người suy sụp** tức là người vô phúc bất hạnh, **người hạ đẳng** tức là đối với Đức Phật thì chỉ là con trai của người hạ đẳng.

Rajamākirasīti kilesarajaṃ attani pakkhipasi : Gọi là “**Người đã gieo bụi bẩn**” tức là người đã tự thấy vào chính mình những bụi bẩn Kiết Sử Phiền Não.

Papatanti sobbhaṃ : Gọi là “**Hố sâu**” tức là cái hố nước sâu.

“Papāta”ntipi pāṭho, so evattho : Có sách ghi rằng “Papāta” cũng chính với ý nghĩa đó.

“Papada”ntipi pāṭho, mahānirayanti attho : Cũng có sách ghi rằng “Papada” nghĩa là đại địa ngục.

Eti hatanti ettha ha-iti nipāto, tanti taṃ kusalākusalakammaṃ : Gọi là “**Ôi! Là nó...**” ở đây gọi là “**Ôi**” là bất biến phân từ, gọi là “**Nó**” tức là Nghiệp Thiện và Bất Thiện đó.

Atha vā hatanti gataṃ paṭipannaṃ, upacitanti attho : Hoặc gọi là “**Ôi, điều đó**” tức là đã được tiến hành thực hiện, nghĩa là đã được tích lũy.

Suvāmīti sāmi tassa kammassa katattā : Gọi “**Là chủ nhân**” tức là người chủ với trạng thái đã tạo tác đối với những Nghiệp đó.

So hi taṃ kammaṃ labhateva, nāssa taṃ nassatīti vuttaṃ hoti : Quả thật vậy, người đó đón nhận chính với những Nghiệp đó, cũng còn được gọi là Nghiệp đó không tiêu hoại đi đối với người ấy.

Yasmā ca labhati, tasmā dukkhaṃ mando...pe... kibbisakārī : Và chính vì nhận được, cho nên kẻ ngu đau khổ...(trùng)...phạm trọng tội.

Idāni yaṃ dukkhaṃ mando passati, taṃ pakāseto “ayosaṅkusamāhataṭṭhāna”ntiādimāha : Giờ đây, Kẻ ngu muội đó nhìn thấy được những đau khổ nào, trong khi làm cho hiểu thêm về điều đó, Ngài đã bắt đầu nói rằng “**Tại nơi địa ngục bị hành hình bằng sắt nhọn**”.

Tattha purimaupaḍḍhagāthāya tāva attho – yaṃ taṃ ayosaṅkusamāhataṭṭhānaṃ sandhāya bhagavatā “tamenam, bhikkhave, nirayapālā pañcavidhabandhanaṃ nāma kāraṇaṃ karontī”ti vuttaṃ, taṃ upeti, evaṃ upento ca tattheva ādittāya lohapathaviyā nipajjāpetvā nirayapālehi pañcasu ṭhānesu ākoṭiyamānaṃ tattam khilasaṅkhātaṃ

tiṇhadhāramayasūlamupeti, yaṃ sandhāya bhagavatā vuttaṃ “tattaṃ ayokhilaṃ hatthe gamenti”tiādi: Ở đây, ý nghĩa về chính điều đó cùng với nữa kệ ngôn trước kia là – Những điều nào mà những điều đó liên hệ đến nơi địa ngục bị hành hình bằng sắt nhọn, Đức Thế Tôn đã đề cập đến rằng “Này Chư Tỳ Khuru! Những người cai ngục địa ngục làm xuyên qua người đó với tên gọi là đóng vào năm điểm”(ma. ni. 3.250; a. ni. 3.36), người đó gánh chịu, và trong khi phải gánh chịu như vậy sau khi được cho nằm xuống trên mặt đất bằng đồng thau với sự thiêu đốt tại chính nơi đó, trong khi bị đánh đập tại năm vị trí đó bởi những người cai ngục địa ngục **người đó gánh chịu những mũi giáo bằng sắt và những mũi gươm bén nhọn** còn được gọi là sự thiêu nóng tàn nhẫn, và liên hệ đến điều nào mà Đức Thế Tôn đã đề cập rằng “Họ tiến đến trong tay là những thanh sắt cứng nóng đỏ”.

Tato parā upaḍḍhagāthā anekāni vassasahassāni tattha paccitvā pakkāvasesānubhavanatthaṃ anupubbena khāradakanadītiraṃ gatassa yaṃ taṃ “tattaṃ ayogaṃ mukhe pakkhipanti, tattaṃ tambaloṃ mukhe āsiṇcanti”ti vuttaṃ, taṃ sandhāya vuttaṃ : Nữa câu kệ khác liền sau đó, sau khi chịu đau khổ tại nơi đó trong rất nhiều ngàn năm, bằng sự tuần tự, vì mục đích phải gánh chịu những quả chín mùi còn dư sót là đối với việc đã đi đến bờ sông Khāradokā, những điều nào mà điều đó đã được đề cập rằng “Họ thả vào trong miệng những quả cầu sắt được nung đỏ, họ rót vào trong miệng kim khí màu nâu”, là đã nói liên hệ đến điều đó.

Tattha ayoti lohaṃ : Ở đây, gọi là “**Sắt**” tức là kim khí.

Gūlasannibhanti beluvasaṇṭhānaṃ : Gọi là “**Bằng những quả cầu**” tức là hình thức giống như trái cây Beluva.

Ayogaṇena cettha tambaloṃ, itarena ayogaṃ veditabbaṃ : Và ở đây, cần phải hiểu rằng kim khí màu nâu bằng cách bám vào kim khí, quả cầu bằng sắt là với những loại khác nhau.

Patirūpanti katakammānurūpaṃ : Gọi là “**Vừa đúng**” tức là đúng theo với Nghiệp đã tạo.

Tato parāsu gāthāsu na hi vaggūti “gaṇhatha, paharathā”tiādini vadantā nirayapālā madhuravācaṃ na vadanti : Những điều khác trong kệ ngôn liền sau đó, gọi là “**Quả thật không dễ thương**” tức là những

người cai ngục tại địa ngục không nói những lời ngọt ngào, mà trong khi nói được bắt đầu rằng “Hãy bắt lấy! Hãy đánh đập!”

Nābhijavantīti na sumukhabhāvena abhimukhā javanti, na sumukhā upasaṅkamanti, anayabyasanamāvahantā eva upasaṅkamantīti vuttaṃ hoti : Gọi là “**Họ không háo hức**” tức là khi đối diện họ vội vã với sự không hiện hữu gương mặt hiền hậu, họ không lại gần với gương mặt hiền hậu, cũng còn được gọi là họ tiến lại gần chính với sự mang lại suy vong và bất hạnh.

Na tāṇamupentīti tāṇaṃ leṇaṃ paṭisaraṇaṃ hutvā na upagacchanti, gaḥhantā hanantā eva upentīti vuttaṃ hoti : Gọi là “**Họ không lại gần bảo vệ**” tức là họ không tiến lại gần sau khi làm nơi chõ che, nơi ẩn nấu hoặc là nơi nương tựa, cũng còn được gọi là họ tiến lại gần với tính chất bắt bớ và tính chất đánh đập.

Āṅgāre santhate sayantīti āṅgārapabbataṃ āropitā samānā anekāni vassasahassāni santhate āṅgāre senti : Gọi là “**Chúng nằm ngủ trên những chiếc chiếu trong hầm than**” tức là việc đã được đặt trong núi than hồng tương tự như việc chúng nằm ngủ trên chiếu trải trong hầm than hồng với nhiều ngàn năm.

Ginisampajjalitanti samantato jalitaṃ sabbadisāsu ca sampajjalitaṃ aggiṃ : Gọi là “**Ngọn lửa cháy sáng**” tức là đã rực cháy trọn vẹn và ngọn lửa đã cháy sáng khắp các phương hướng.

Pavisantīti mahāniraye pakkhittā samānā ogāhanti : Gọi là “**Chúng vào trong**” tức là tương tự như chúng lặn chìm với trạng thái đã được thả vào trong Đại Địa Ngục.

Mahānirayo nāma yo so “catukkaṇṇo”ti vutto, naṃ yojanasate thatvā passataṃ akkhīni bhijjanti : Điều nào mà điều đó đã được đề cập đến “Bốn góc” chính là tên gọi Đại Địa Ngục, sau khi đã đứng cách khoảng một trăm do tuần, với tầm mắt nhìn họ cũng bị vỡ tan.

Jālena ca onahiyānāti ayojālena paliveṭhetvā migaluddakā migam viya hananti : Gọi là “**Và bị bao trùm bởi những chiếc võng lưới**” tức là giống như những người thợ săn Nai, sau khi quăng lấy bằng những võng lưới sắt rồi sát hại con Nai.

Idaṃ devadūte avuttakammakāraṇaṃ : Điều này lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

Andhaṃva timisaṃāyanti andhakaṇṇena andhameva bahalandhakārattā “timisa”nti saññitaṃ dhūmaroruvaṃ nāma narakam gacchanti : Gọi là “**Ví như người mù lòa, tương lai thật đen tối**” tức là ví như người mù lòa, vì nguyên nhân mù lòa với trạng thái tâm tối đầy đặc nên đã có tên là “Bóng tối”, chúng đi đến khổ cảnh có tên gọi là địa ngục Dhūmaroruva.

Tatra kira nesam kharadhūmaṃ ghāyitvā akkhini bhijjanti, tena “andhaṃvā”ti vuttaṃ : Tương truyền, sau khi ngửi mùi khói khốc liệt những cặp mắt của các chúng sanh tại nơi đó bị vỡ tung ra, chính vì thế nên đã được nói rằng “**Ví như người mù lòa**”.

Taṃ vitatañhi yathā mahikāyoti tañca andhatimisaṃ mahikāyo viya vitataṃ hoti attho : Gọi là “**Quá thật vậy, bóng tối đã lan tràn ra giống như làn sương tuyết**” nghĩa là bóng tối của người mù đó đã càng nói rộng ra tựa như là tuyết sương vậy.

“Vitthata”ntipi pāṭho. Idampi devadūte avuttakammakāraṇameva : Cũng có sách ghi là “Vitthata”. Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

Atha lohamayanti ayaṃ pana lohakumbhī pathavipariyantikā catunahutādhikāni dveyojanasatasahasāni gambhīrā samatittikā tatralohapūrā hoti : Gọi là “**Và thế rồi... bằng đồng...**” tức là chiếc chậu bằng đồng này tại nơi đó có lớp đồng tràn đầy và độ sâu hai trăm bốn mươi ngàn do tuần.

Paccanti hi tāsū ciraratta nti tāsū kumbhīsu dīgharattaṃ paccanti : Gọi là “**Quá thật chúng bị thiêu cháy trong chiếc chậu đó thời gian dài**” tức là trong khoản thời gian dài, chúng bị thiêu cháy trong chiếc chậu đó.

Agginisamāsūti aggisamāsu : Gọi là “**Đúng trong lửa**” tức là chỉ trong ngọn lửa.

Samuppilavāseti samuppilavantā, sakimpi uddhaṃ sakimpi adho gacchamānā pheṇuddehakaṃ paccantīti vuttaṃ hoti : Gọi là “**Sủi**”

bọt” tức là chúng sủi bọt, cũng còn được gọi là trong khi di chuyển một lần lên cao một lần xuống thấp chúng bị thiêu đốt sủi tung bọt lên.

Devadūte vuttanayeneva taṃ veditabbam : Cần phải hiểu điều đó theo phương pháp đã được đề cập về những vị Thiên Sứ.

Pubbalo-hitamisseti pubbalohitamissāya lohakumbhiyā : Gọi là **“Trong máu mũ lẫn lộn”** tức là trong chậu đồng với máu mũ lẫn lộn.

Tattha kinti tattha : Gọi là **“Tại nơi ấy”** tức là tại chỗ đó.

Yaṃ yaṃ disakanti disaṃ vidisaṃ : Gọi là **“Phương nào?”** tức là những hướng chính và hướng phụ.

Adhisetīti gacchati. “Abhisetī”tipi pāṭho, tattha yaṃ yaṃ disaṃ allīyati apassayatīti attho : Gọi là **“Trôi xuôi về”** tức là đi đến. Cũng có sách ghi là “Abhideti”, nghĩa là tại nơi đó, sự bám víu vào phương nào thì phụ thuộc vào phương đó.

Kilissatīti bādhīyati : Gọi là **“Trở nên dơ bẩn”** tức là trở nên phiền não đau khổ.

“Kilijjati”tipi pāṭho, pūti hotīti attho : Cũng có sách ghi rằng “Kilijjati” nghĩa là có sự hôi thối ghê gớm.

Samphusamāno ti tena pubbalohitena phutṭho samāno : Gọi là **“Trong khi tiếp chạm”** tức là bằng sự xúc chạm đối với mũ và máu lẫn lộn đó.

Idampi devadūte avuttakammakāraṇaṃ : Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

Puḷavāvasatheti puḷavānaṃ āvāse : Gọi là **“Nơi giòi bọ sinh sống”** tức là nơi sinh sống của những loài giòi bọ.

Ayampi lohakumbhiyeva devadūte “gūthanirayo”ti vuttā, tattha patitassa sūcimukhapāṇā chaviādini chinditvā aṭṭhimiñjaṃ khādanti : Chính tại những chiếc chậu bằng đồng đó, những vị Thiên Sứ đã gọi là **“Địa Ngục hàm phần”**, đối với việc đã rút xuống đó những chúng sanh có miệng như mũi kim sau khi xuyên thủng những lớp da bên ngoài rồi ăn vào tận trong cốt tủy.

Gantum na hi tīramapatthīti apagantum na hi tīraṃ atthi. “Tīravamatthī”tipi pāṭho, soyevattho. Tīrameva ettha “tīrava”nti vuttaṃ : Gọi là **“Không có bờ mé nước để đi ra”** tức là quả thật vậy không có bờ để rời xa. Cũng có sách ghi rằng “Tīravamatthi” cũng chính với ý nghĩa đó. Ở đây, Tīrameva cũng được nói là “Tīrava”.

Sabbasamā hi samantakapallāti yasmā tassā kumbhiyā uparibhāgepi nikujjitattā sabbattha samā samantato kaṭāhā, tasmā apagantum tīraṃ natthīti vuttaṃ hoti : Gọi là **“Trộn vụn cái chảo chiên đều bằng phẳng”** tức là chính vì đối với phần trên của cái chậu đó có tính chất được làm cong xuống bên dưới, toàn bộ cái chậu có sự ngang bằng nhau về tất cả mọi nơi, cho nên được nói rằng không có mé bờ để đi ra.

Asipattavanam devadūte vuttanayameva : Gọi là **“Khu rừng gươm giáo”** cũng bằng chính phương pháp đã đề cập về những vị Thiên Sứ.

Tañhi dūrato ramaṇīyaṃ ambavanam viya dissati, athettha lobhena nerayikā pavisanti, tato nesam vāteritāni pattāni patitvā aṅgapaccaṅgāni chindanti : Quả thật vậy, từ đằng xa khu vườn ấy trông giống như vườn xoài thật là diễm lệ, thế rồi những chúng sanh bị sa vào địa ngục chạy vào trong với lòng tham đắm tại nơi đó, liền sau đó với những chiếc lá cây bị lay động bởi gió sau khi đã rơi xuống đã chém đứt những chi chính và những chi phụ của những chúng sanh này.

Tenāha – “taṃ pavisanti samucchidagattā”ti : Chính vì thế nên đã được nói rằng **“Chúng đi vào bên trong và thân thể nát bươm”**.

Taṃ pavisanti tato suṭṭhu chinnagattā hontīti : Tức là chúng đi vào khu vườn gươm giáo, liền sau đó thân thể đã bị cắt đứt quá chừng.

Jivhaṃ baḷisena gahetvā āraḷayāraḷayā vihanantīti tattha asipattavane vegena dhāvitvā patitānaṃ musāvādīnaṃ nerayikānaṃ nirayapālā jivhaṃ baḷisena nikkaḍḍhitvā yathā manussā allacammaṃ bhūmiyaṃ pattharitvā khilehi ākoṭenti, evaṃ ākoṭetvā pharasūhi phāletvā phāletvā ekamekaṃ koṭiṃ chindetvā vihananti, chinnachinnā koṭi punappunaṃ samuṭṭhātī : Gọi là **“Sau khi nắm lấy cái lưỡi bằng những chiếc móc câu, đã đánh đập bằng những chiếc búa sắt”** tức là tại nơi đó, sau khi chạy thật nhanh vào trong khu rừng gươm giáo đó, những người cai ngục của địa ngục sau khi kéo cái lưỡi của những chúng sanh bị sa vào địa ngục bởi tội nói dối chẳng hạn bằng những chiếc móc câu, tương tự như những người sau khi

nằm dài trên mặt đất với làn da ẩm mốc rồi bị đánh đập hết sức nhẫn tâm, sau khi bị đánh đập như vậy, sau khi bị chẻ nhỏ ra bằng những chiếc búa, sau khi băm nhỏ mỗi một người thành mười triệu phần, rồi đánh đập chúng, việc băm nhỏ thành mười triệu như vậy cứ phát sanh lập đi lập lại.

“Āracayāracayā”tipi pāṭho, āviñchitvā āviñchitvāti attho : Cũng có sách ghi là “Āracayāracayā” nghĩa là sau khi kéo lui kéo tới.

Etampi devadūte avuttakammakāraṇaṃ : Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

Vetaraṇinti devadūte “mahatī khārodakā nadī”ti vuttanadiṃ : Gọi là **“Dòng sông Vetaraṇī”** tức là dòng sông đã được những vị Thiên Sứ gọi là **“Dòng sông lớn Khārodakā”**

Sā kira gaṅgā viya udakabharitā dissati : Tương truyền, những chúng sanh đó nhận thấy tràn đầy nước giống như dòng sông Gaṅgā.

Athettha nhāyissāma pivissāmāti nerayikā patanti : Thế nên những chúng sanh sa vào địa ngục rơi vào và nghĩ rằng Ta sẽ tắm, Ta sẽ uống nước tại nơi đó.

Tiṇhadhārahuradhāranti tiṇhadhāraṃ khuradhāraṃ, tikkhadhārahuradhāravatinti vuttaṃ hoti : Gọi là **“Dòng gươm bén dao nhọn”** tức là những dòng suối gươm bén, những dòng suối dao nhọn, cũng còn được gọi là những hàng rào là dòng suối sắt bén và dòng suối dao nhọn.

Tassā kira nadiyā uddhamadho ubhayatīresu ca tiṇhadhārā khurā paṭipāṭiyā ṭhapitā viya tiṭṭhanti, tena sā “tiṇhadhārā khuradhārā”ti vuccati : Tương truyền, hướng trên và hướng dưới của dòng sông đó, những con dao nhọn và những suối gươm sắc bén nối tiếp nhau dựng đứng giống như đã được thiết lập nên vậy, chính vì thế dòng sông đó cũng còn được gọi là **“Dòng suối gươm sắc bén và dòng suối dao nhọn.”**

Taṃ tiṇhadhārahuradhāraṃ udakāsāya upenti allīyantīti attho : Nghĩa là những chúng sanh đó bám dính và tiến lại dòng suối gươm sắc bén và dòng suối dao nhọn với sự thèm khát nước.

Evam upentā ca pāpakammēna coditā tattha mandā papatanti bālāti attho : Nghĩa là những kẻ phạm tội những kẻ ngu trong khi tiến lại

gần bởi những ác nghiệp được gọi là **những kẻ ám độn rơi xuống tại nơi ấy**.

Sāmā sabalāti etaṃ parato “soṇā”ti iminā yojetabbam : Gọi là **“Lốm đốm đen mun”** tức là cần phải kết hợp chữ “Những con chó nhà” này với những từ trước đó.

Sāmavaṇṇā kammāsavaṇṇā ca soṇā khādanṭīti vuttaṃ hoti : Cũng còn được gọi là những con chó có màu đen và có màu lốm đốm ăn thịt.

Kākolagaṇāti kaṇhakākagaṇā : Gọi là **“Bầy quạ đen”** tức là nhóm những con quạ đen.

Paṭigiddhāti suṭṭhu sañjātagedhā hutvā, “mahāgijjhā”ti eke : Gọi là **“Đang mong mỏi”** tức là sau khi trở nên sanh khởi sự tham muốn quá độ, một số nơi khác thì cho là **“Những con kền kền lớn”**.

Kulalāti kulalapakkhino, “senānametaṃ nāma”nti eke : Gọi là **“Những con diều hâu”** tức là đối với những loài chim diều hâu, một số người khác thì cho rằng “Tên gọi đó là tên gọi của một toán quân”.

Vāyasāti akaṇhakākā : Gọi là **“Những con quạ”** tức là không phải những con quạ màu đen.

Idampi devadūte avuttakammakāraṇaṃ : Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

Tattha vuttānipi pana kānici idha na vuttāni, tāni etesaṃ purimapacchimabhāgattā vuttāneva hontīti veditabbāni : Lại nữa, đối với việc đề cập tại nơi đó nhưng không có bất kỳ ai được đề cập tại nơi này, tức là đối với những điều đó thì cần phải hiểu rằng là có những cách đã nói với trạng thái phân chia phần trước và phần sau của những người đó.

Idāni sabbamevetam narakavuttiṃ dassetvā ovaḍanto “kicchā vatāya”nti gāthamāha : Giờ đây, sau khi chỉ ra cho thấy sanh kế trong cảnh giới địa ngục với tất cả những điều đó, trong khi giáo giới đã nói lên kệ ngôn này rằng **“Ôi, điều này là quá khó khăn”**.

Tassattho – kicchā vata ayam idha narake nānappakārakammakaraṇabhedā vutti, yaṃ jano phusati kibbisakārī : Điều đó có ý nghĩa rằng – **Than ôi! Điều này quá khó**

khẩn tại nơi này, là những sanh kế trong khổ cảnh chia ra bởi sự tạo tác của Nghiệp và bằng nhiều phương pháp khác nhau, **chúng sanh nào đó chạm vào là kẻ tội phạm.**

Tasmā idha jīvitasese jīvitasantatiyā vijjamānāya idha loke ̐hitoyeva samāno saraṇagamanādikusaladhammānuttāhānena kiccakaro naro siyā bhaveyya : Cho nên, phần sanh mạng còn lại tại nơi này, với sự tiếp nối của sinh mạng, trong khi đang còn tồn tại trong thế gian này **cần phải như người thực hành những phận sự** giống như đã đứng vững bằng nguồn năng lượng trong Thiện Pháp chẳng hạn như đi đến nương nhờ.

Kiccakaro bhavantopi ca sātaccakāritāvaseneva bhaveyya, na pamajje muhuttampi na pamādamāpajjeyyāti ayamettha samuccayavaṇṇanā : Ở đây điều này là sự giải thích tích trữ thêm rằng: thậm chí trong khi trở thành người thực hành phận sự, cũng cần phải trở thành do nương vào sự thực hành một cách thật kiên trì, **không có sự xao lãng** thậm chí là chỉ trong một chốc lát thì cũng không nên để đuôi khinh xuất.

Yasmā pana vuttāvasesāni padāni pubbe vuttanayattā uttānatthattā ca suviññeyyāneva, tasmā anupadavaṇṇanā na katāti : Lại nữa, chính vì đối với những câu còn lại đã được nói đến, với tính chất nương vào những điều đã được đề cập đến trước đây, với tính chất ý nghĩa đã quá rõ ràng và cần phải được thấu hiểu một cách tốt đẹp nhất, cho nên đã không tạo phân giải thích những câu lập lại.

PHẦN DỊCH NGHĨA:

10. CHÚ GIẢI KINH KOKĀLIKA.

Gọi là “**Như vậy tôi đã nghe**” tức là Kinh Kokālika. Phát sanh trong trường hợp nào? Đối với điều đó sẽ trở nên rõ ràng chính trong phần giải thích ý nghĩa của bài Kinh. Và đối với phần giải thích ý nghĩa của bài kinh thì nương vào phương pháp đã được đề cập đến bắt đầu bằng “**Như vậy tôi đã nghe.**” Gọi là “**Thế rồi Kokālika**” thế thì điều này ở đây ai là Kokālika, và tại sao vị đó lại đi đến gần? Thì được cho rằng – Tương truyền, người này vốn là con trai của Trưởng Giả Kokālika tại Kinh Thành Kokālika của Quốc Độ Kokālika, sau khi xuất gia Vị Ấy cư ngụ tại chính ngôi tự viện đã được kiến tạo bởi người cha, và được gọi là “Cūlakokālika”, không phải là người học trò của Devadatta. Quả thật vậy, học trò của Devadatta là con trai của một Bà La Môn và được biết đến là “Mahākokālika”.

Tương truyền, trong khi Đức Thế Tôn đang trú ngụ tại Kinh Thành Sāvattthī, Hai Vị Thượng Thủ Thinh Văn trong khi đang du hành vân du khắp Quốc Độ Kokālika cùng với năm trăm vị Tỳ Khưu, với việc ba tháng an cư mùa mưa đã gần kề và vì mong muốn được trú ngụ tại trú xứ viễn ly, nên sau khi chia tay với những Tỳ Khưu đó, tự mình cầm lấy Y Bát rồi đã đi đến Kinh Thành Kokālika của Quốc Độ Kokālika, rồi đã đi đến ngôi tự viện của Kokālika. Tại nơi đó, Hai Vị Thượng Thủ Thinh Văn sau khi nói lên những lời chúc tụng với Kokālika, đã nói với vị ấy rằng “Này Hiền Giả! Chúng tôi sẽ cư ngụ ba tháng tại nơi này, đừng nên thông báo đến bất kỳ một người nào cả”. Kokālika sau khi chấp nhận bằng cách nói rằng “Lành Thay”, ba tháng đã trôi qua, vào một ngày nọ, Kokālika sau khi đã đi vào trong Kinh Thành thật sớm, đã thông báo rằng: “Những Vị Thượng Thủ Thinh Văn sau khi đi đến và trong khi cư ngụ tại nơi này mà các người đã không hay biết gì, thậm chí là việc hộ độ cho những vị ấy cũng không có bất kỳ ai mời thỉnh”. Người dân sống trong Kinh Thành thưa rằng “Bạch Ngài! Tại sao Ngài đã không thông báo cho chúng con?” “Làm gì với việc đã thông báo, vì sao các người đã không thấy được việc đang cư ngụ của hai vị Tỳ Khưu, mà chắc chắn những vị đó là Thượng Thủ Thinh Văn nhỉ?” Những người dân sau khi nhanh chóng hội họp lại, đã mang theo chắt hạn như sữa chua, đường và vãi vóc rồi đã đặt xuống trước mặt của Kokālika. Tỳ Khưu Kokālika đã suy nghĩ rằng “Những Bậc Thượng Thủ Thinh Văn, vốn là những người tri túc cao thượng, sau khi rằng ‘Lợi lộc đã được phát sanh do lời nói được áp dụng sai cách’ sẽ không thọ nhận, chắc chắn rằng trong khi không thọ nhận, các vị ấy sẽ nói rằng ‘Hãy dâng đến vị cư ngụ thường xuyên’ chắc chắn sau khi nhận được những lợi lộc này thì Ta cũng rời đi.” Rồi Kokālika đã là theo đúng như vậy,

những vị Trưởng Lão sau khi nhìn thấy đã biết rằng bản chất sanh lên do những lời nói được áp dụng sai cách, nên sau khi suy nghĩ rằng “Những vật dụng này thật không thích hợp đối với chúng ta và đối với Kokālika”, nên đã không nói rằng “Hãy dâng đến cho vị cư ngụ thường xuyên” rồi sau khi từ chối đã rời đi. Chính vì thế, Kokālika suy nghĩ “Chuyện gì thế nhỉ? Trong khi tự chính mình đã không nhận cũng không bảo dâng đến cho chính Ta” rồi vị ấy đã làm cho phát sanh lên sự ưu buồn.

Thế rồi những vị Tỳ Khưu đó (*Ám chỉ Hai Vị Thượng Thủ Thịnh Văn. Lời người dịch*) đã đi đến gần hầu cận Đức Thế Tôn. Sau khi làm lễ Tự Tứ ra hạ, nếu Đức Thế Tôn không tự mình đi vân du trong Quốc Độ, thì Ngài ủy thác cho những Thượng Thủ Thịnh Văn, sau khi nói rằng: “Này Chư Tỳ Khưu! Hãy đi vân du vì lợi ích phần đông chúng sanh” (mahāva. 32). Đây chính là phương pháp thực hành của các Đấng Như Lai. Thế nên vào lúc bấy giờ, Ngài cũng không mong muốn tự mình ra đi. Và rồi ngày chính lúc đó, Ngài đã sai bảo những Tỳ Khưu này rằng: “Này Chư Tỳ Khưu! Hãy đến đây! Hãy đi vân du!”. Những Thượng Thủ Thịnh Văn trong khi du hành vân du cùng với năm trăm Tỳ Khưu đó, tuần tự đã đi đến Kinh Thành Kokālika trong Quốc Độ Kokālika. Nhưng cư dân trong Kinh Thành sau khi nhận ra những Vị Trưởng Lão, đã chuẩn bị sửa soạn những vật phẩm cúng dường cùng với những vật dụng cần thiết, sau khi kiến tạo một căn lều tròn bằng vải tại giữa Kinh Thành họ đã bố thí những vật phẩm cúng dường, rồi đã dâng cúng những vật dụng cần thiết đến những Trưởng Lão. Những Trưởng Lão sau khi nhận lấy, đã dâng đến Chư Tỳ Khưu Tăng. Sau khi nhìn thấy những điều đó, Kokālika đã suy nghĩ rằng: “Trước đây, những vị này vốn là những vị có tri túc, nhưng giờ đây đã trở thành những người bị Tham chinh phục, những người ác dục, đối với trước đây Ta nghĩ là giống như là những người ăn dật và có sự thỏa thích trong việc tri túc, nhưng những vị này là những người ác dục, không giải thích được những ân đức của Bạc Tịnh Hạnh và là những Tỳ Khưu Ác Xấu”. Kokālika đã tiến lại gần những vị Trưởng Lão, sau khi nói rằng: “Này các Hiền Giả! Trước đây, các Ngài đã giống như là những Bạc Ẩn Dật, những Bạc Thgoar Thích trong sự Tri Túc, thế nhưng giờ đây ngược với ý nghĩa đó đã trở thành những Tỳ Khưu Ác Xấu” rồi ngay lúc đó cầm lấy Y Bát vội vã rời khỏi đó và đã ra đi, Kokālika đã ra đi về hướng Kinh Thành Sāvatthī ở hướng đối diện với suy nghĩ rằng “Ta sẽ thông báo đến Đức Thế Tôn về những chuyện phá hoại đó” nên tuần tự thứ lớp đi đến gần Đức Thế Tôn. Về điều này, ở đây Kokālika đã đi đến gần với những nguyên nhân này. Chính vì thế nên đã được nói rằng **“Thế rồi Tỳ Khưu Kokālika với lý do gì, đi đến gần Đức Thế Tôn với những điều đó”**.

Đối với việc đã nhìn thấy Kokālika trong khi đang đi đến với thái độ vội vã, Đức Thế Tôn sau khi quan sát đã biết được rằng “Vị ấy đã đi đến vì muốn phi báng những Thượng Thủ Thịnh Văn”. Và trong khi quan sát rằng “Có thể nào trách né được hay không nhỉ?” thì Ngài đã nhận thấy rằng “Không thể nào, sau khi phạm lỗi đối với những Vị Trưởng Lão, vị ấy đã đi đến đây, và với việc chắc chắn rằng vị ấy sẽ sanh vào Địa Ngục Sen Hồng”. Lại nữa, mặc dầu sau khi nhìn thấy được như vậy, nhưng vì rằng “Sau khi nghe được những lời trách móc đích danh dấu là Sāriputta hay Moggallāna cũng không ngăn chặn được” nên với ý nghĩa thoát khỏi gánh nặng của những lời quở trách của những người khác và với ý nghĩa cho thấy sự hiện hữu những tội lỗi to lớn đối với những lời nói xúc phạm đến Vị Thánh, Ngài đã ngăn cản ba lần bằng phương pháp bắt đầu rằng **“Chớ có như vậy”**. Ở đây, gọi là **“Chớ có như vậy”** tức là đừng nên nói như vậy, nghĩa là đừng nên phát ngôn như vậy. Gọi là **“Những Bạc Hiên Thiện”** tức là những Bạc Có Giới Hạnh Khả Ái. Gọi là **“Đáng tin tưởng”** tức là người tạo nên niềm tin để đi đến, cũng còn gọi là chính với sự tịnh tín. Gọi là **“Đáng tin cậy”** tức là người tạo nên sự tín nhiệm, cũng còn được gọi là người mà chính với sự kết luận của mình bằng cách nói rằng “Điều đó là như vậy”.

Gọi là **“Đối với việc trong khi vừa rời đi”** tức là có ý thức đối với việc trong khi rời khỏi đó không bao lâu. Gọi là **“Có sự trải đều trong khắp thân thể”** tức là sau khi không bỏ qua khoản không gian nào, thậm chí là trên đầu ngọn tóc, trọn khắp thân thể sau khi phá vỡ thể thống nhất toàn diện, đã có ngập tràn với những mụn nhọt đã được nhô cao lên. Ở đây, chính vì với uy lực của Đức Phật, những Nghiệp Lực giống như vậy không cho ra quả Dị Thục ngay khi đang hiện hữu trước mặt của Đức Phật, thế nhưng sẽ cho ra quả ngay khi rời khỏi tầm nhìn, chính vì thế đối với việc trong khi vừa rời đi của vị ấy thì những mụn nhọt đã mọc lên. Chính vì thế nên đã được nói rằng “Đối với việc trong khi vừa mới rời đi của Kokālika”. Nếu như thế, thì tại sao đã không đứng lại tại chính nơi đó? Do uy lực của Nghiệp. Quả thật vậy, sự chín mùi Nghiệp Lực đã được nhìn nhận là không thể trách khỏi, và sự chín mùi đó của vị ấy không cho đứng tại nơi đó. Trong khi bị kích động bởi uy lực của Nghiệp, vị ấy đã đứng dậy từ chỗ ngồi và rời đi. Gọi là **“Kích cỡ bằng hạt đậu lớn”** tức là kích cỡ khoản một gram đơn vị đo lường. Gọi là **“Kích cỡ bằng trái Beluva chưa chín”** tức là kích cỡ bằng trái Beluva còn xanh non. Gọi là **“Đã bị vỡ tung ra”** tức là đã bị vỡ ra. Có những nơi đã bị vỡ ra trên khắp thân thể giống như là quả mít chín vậy. Kokālika đã đạt đến sự vô phúc bất hạnh với thân thể bị phân hủy, bị chinh phục bởi sự đau khổ và đã nằm ngủ tại cánh cổng chính của Jetavana. Thế rồi mọi người đã lui tới với mục đích để được lắng nghe Giáo Pháp sau khi nhìn thấy vị ấy đã

nói với nhau rằng “Kokālika thật bất hạnh! Kokālika thật bất hạnh! Vị ấy đã làm những việc không thích hợp, rồi đã đạt đến sự vô phúc bất hạnh do nương vào cái miệng của chính mình”. Sau khi nghe từ những người này, Những Chư Thiên hộ trì đã tạo sự khiển trách, và với phương pháp này của những Chư Thiên Hộ Trì là những Chư Thiên trong hư không, thậm chí cho đến Cõi Sắc Cứu Cánh Thiên cũng đã đồng phát sanh sự khiển trách đó.

Khi ấy, Thầy Tiếp Độ của Kokālika là Tỳ Khưu tên là Turū, sau khi đạt đến Quả Vị Bất Lai đã tái sanh trong cõi Ngũ Tịnh Cư. Nói về Phạm Thiên đó sau khi xuất ra khỏi Thiên đã nghe được những lời khiển trách về Kokālika nên đã đi đến với mục đích tạo nên sự trong sạch trong Tâm về Trưởng Lão Sāriputta và Trưởng Lão Moggallāna nên đã giáo giới Kokālika. Kokālika sau khi không ghi nhận những lời giáo giới của Vị Phạm Thiên, thật vậy sau khi mang theo chính với điều đó nên đã chết đi và sanh vào Địa Ngục Sen Hồng. Chính vì vậy, nên đã được nói rằng **“Thế rồi Tỳ Khưu Kokālika bằng chính với bịnh đó...(trùng)...sau khi kết oán”**.

Gọi là **“Thế rồi Phạm Thiên Sahampati”** vị Phạm Thiên này là ai? Và tại sao sau khi đi đến gần Đức Thế Tôn đã nói lên những lời đó? Vị này vốn là một Tỳ Khưu có tên gọi là Sahaka trong Giáo Pháp của Đức Thế Tôn Kassapa, sau khi trở thành Bậc Thánh Bất Lai đã sanh vào cõi Tịnh Cư Thiên, và tại nơi đó những vị khác nhận biết được vị đó là “Phạm Thiên Sahampati”. Lại nữa, Phạm Thiên Sahampati suy nghĩ rằng “Sau khi đi đến gần Đức Thế Tôn, Ta sẽ kể về Địa Ngục Sen Hồng, từ đó Đức Thế Tôn sẽ thông báo đến cho Chư Tỳ Khưu. Chư Tỳ Khưu vốn là những vị thiện xảo trong tiếp diễn câu chuyện sẽ hỏi về hạn lượng tuổi thọ tại nơi đó, và Đức Thế Tôn trong khi thuật lại sẽ công bố về tội lỗi trong những lời nói xúc phạm về những Bậc Thánh Nhân” với nguyên nhân này, sau khi đi đến gần Đức Thế Tôn đã nói lên những điều đó. Đức Thế Tôn đã làm theo đúng như vậy, và một Tỳ Khưu nọ cũng đã hỏi. Chính vì thế, khi đã được hỏi đến, Ngài đã bắt đầu nói rằng **“Có thể được, này Chư Tỳ Khưu!”**.

Ở đây, gọi là **“Hai mươi Khārika”** tức là bốn đơn vị cân lường bởi cách cân lường tại xứ Māgadha là một đơn vị cân lường tại Vương Quốc Kosala, bằng cách cân lường đó thì bốn đơn vị cân lường bằng một Āhaka, bốn Āhaka bằng một Doṇa, bốn Doṇa bằng một Mānika, bốn Mānika bằng một Khārī và với ba Khārī thì bằng hai mươi Khārika (Ở đây, một Doṇa tương đương ba mươi sáu (36) Kg. Một Mānika bằng một trăm bốn mươi bốn (144) Kg. Một Khārī bằng năm trăm bảy mươi sáu (576) Kg. Ba Khārī bằng hai mươi Khārika tương đương một ngàn bảy trăm hai mươi tám (1.728) Kg. Lời người dịch). Gọi là **“Xe chở hạt mè”** tức là những cỗ xe

chuyên chở hạt mè. Gọi là “**Thời hạn lâu dài trong địa ngục**” tức là không có bất kỳ địa ngục riêng biệt nào được gọi là Abbuda, thế nhưng lại là khoản thời gian chịu đựng được tính đếm là Abbuda tại địa ngục Avīci (Địa ngục Vô Gián), nên được gọi là “Thời hạn lâu dài trong địa ngục”. Phương pháp đó cũng dành cho **Nirabbuda**. *(Trong đoạn kinh này Abbuda là tên của khoản thời gian trong địa ngục Avīci, hai mươi khoản thời gian dài Abbuda đó là khoản thời gian được gọi là Nirabbuda và hai mươi khoản thời gian dài Nirabbuda là khoản thời gian được gọi là khoản thời gian dài Ababa. Như vậy khoản thời gian dài một Ababa bằng bốn trăm khoản thời gian dài Abbuda. Lời người dịch).*

Như vậy, cũng cần phải hiểu về cách tính đếm số năm tại nơi đó - Quả thật là giống như vậy một trăm (nhân) với một trăm ngàn là một Koti (mười triệu), như vậy mười triệu Koti có tên gọi là Pakoti, mười triệu Pakoti có tên gọi là Kotippakoti, mười triệu Kotippakoti có tên gọi là Nahuta, mười triệu Nahuta có tên gọi là Ninnahuta, với mười triệu Ninnahuta bằng một thời gian Abbuda, sau đó hai mươi lần (Thời gian Abbuda) là thời gian Nirabbuda. Phương pháp đó dành cho tất cả mọi nơi. Lại nữa cũng có một số người nói rằng “Việc nhận được với tên gọi như thế này cũng bởi tại chính những nơi đó với những sự khóc than khác biệt nhau và với những phương pháp tạo Nghiệp khác biệt nhau”, một số khác thì cho rằng “Đó chính là cảnh khổ lạnh lẽo thâm u”.

Gọi là “**Thêm điều khác nữa**” tức là đã nói liên hệ đến sự kết nối những kệ ngôn giải thích ý nghĩa và sự khác biệt trong những ý nghĩa đó. Quả thật như vậy, ở đây trong hai mươi kệ ngôn đã được đề cập đến nương theo phương pháp này khi nói “Với một trăm ngàn” điều này chỉ là một kệ ngôn chú thích ý nghĩa đã đề cập đến, còn lại chính là chú thích ý nghĩa khác biệt, lại nữa đối với cặp đôi kệ ngôn sau cùng, điều này có trong Đại Chú Giải mà không có sự phân biệt trong những sách khác. Chính vì thế nên những vị ấy đã nói rằng “Trong số hai mươi kệ ngôn”.

**663. “Purisassa hi jātassa,
Kuṭhārī jāyate mukhe;
Yāya chindati attānaṃ,
Bālo dubbhāsitaṃ bhaṇaṃ”.**

663. “Quả thật vậy, đối với người đã sanh,
Những búa rìu cũng đã sanh trong miệng,
Với những ai tự chặt đứt chính mình,
Là kẻ ngu nói những điều Ác ngữ”.

663. Ở đây, gọi là “**Những Búa Rìu**” tức là những lời nói ác độc giống như những chiếc búa rìu với ý nghĩa người tự chặt chính mình. Gọi là “**Chặt đứt**” tức là cắt đứt đúng ngay những nền tảng của chính mình còn được gọi là nền tảng thiện.

**664. “Yo nindiyam pasamsati,
Tam vā nindati yo pasamsiyo;
Vicināti mukhena so kalim,
Kalinā tena sukham na vindati”.**

664. “Ai ngợi khen những kẻ đáng chê bai,
Hoặc ai chê người đáng ngợi khen đó,
Người đó thu hoạch, tội lỗi từ cái miệng,
Bởi tội lỗi nó không hiểu an lạc”.

664. Gọi là “**Đáng chê bai**” tức là nên bị chê trách. Gọi là “**Hoặc ai chê trách người đáng ngợi khen đó**” tức là người nào là người kín đáo ngợi khen với ý nghĩa cao thượng, sau khi tố cáo chẳng hạn như là ác đức kẻ đó trách móc vị ấy. Gọi là “**Thu hoạch**” tức là dần tích trữ. Gọi là “**Tội lỗi**” tức là sự xúc phạm.

**665. “Appamatto ayam kali,
Yo akkhesu dhanaparājayo;
Sabbassāpi sahāpi attanā,
Ayameva mahattaro kali;
Yo sugatesu manam padosaye”.**

665. “Tội lỗi này thế cũng rất nhỏ thôi,
Ai tài sản bị thua bởi súc sắc,
Thậm chí là với toàn bộ của mình,
Chính điều này mới là tội lỗi lớn,
Ai ý hại bậc đi đến tốt lành”.

665. Gọi là “**Tội lỗi này**” tức là sự xúc phạm này. Gọi là “**Bởi súc sắc**” tức là sự vui chơi cờ bạc bằng súc sắc. Gọi là “**Thậm chí với toàn bộ của chính mình**” tức là chính mình cùng với tất cả những tài sản của chính mình. Gọi là “**Đối với Bậc đi đến tốt lành**” tức là trạng thái đi đến tốt đẹp, và trạng thái đi đến một nơi tốt đẹp, đối với tên gọi là Bậc đi đến tối lành chỉ dành cho Đức Phật Toàn Giác, Đức Phật Độc Giác và Chư Thánh Văn Đề Tử. Gọi là “**Có thể hãm hại bằng ý**” tức là ai có thể làm như bản tâm ý. Cũng còn được gọi là chính với sự hãm hại bằng tâm ý này của người đó mới là tội lỗi cực lớn.

**666. “Sataṃ sahaṣṣānaṃ nirabbudānaṃ,
Chattiṃsati pañca ca abbudāni;
Yamariyagarahī nirayaṃ upeti,
Vācaṃ manañca paṇidhāya pāpakam”.**

666. “Một trăm ngàn là Nirabbuda,
Ba mươi sáu và năm Abbuda,
Ai quả trách Thánh Nhân đi địa ngục,
Với việc buông lời hay ý xấu xa.”

666. Tại sao vậy? Chính vì **Một trăm ngàn...(trùng)...xấu xa**, chính vì nhiều đến như thế là kẻ ngu đó với sự đếm tính về số năm, khi chết đi **kẻ quả trách những Bậc Thánh Nhân đó, với việc buông ra những lời nói hay ý nghĩ ác xấu đi đến địa ngục**, cũng còn được gọi là bị khổ đau tại nơi đó. Quả thật như vậy, với việc tính đếm đó là hạn lượng tuổi thọ tại địa ngục Paduma. *(Về đoạn này, chúng tôi dịch sát với bản văn gốc và không đưa ra bất kỳ tính toán nào về hạn lượng tuổi thọ Paduma, phần này người đọc có thể tự tính toán. Lời người dịch)*

**667. “Abhūtavādī nirayaṃ upeti,
Yo vāpi katvā na karomicāha;
Ubhoṇi te pecca samā bhavanti,
Nihīnakammā manuḍā parattha”.**

667. “Kẻ nói dối thì đi đến địa ngục,
Hoặc ai làm rồi lại nói không làm,
Hai kẻ đó thành bằng sau khi chết,
Cảnh giới khác, những người Nghiệp hạ tiện.”

667. Giờ đây, với phương pháp dành cho những người khác rằng “Chính điều này mới là tội lỗi lớn, là người nào có ý hãm hại những Bậc đã đi đến tốt đẹp” trong khi giải thích cho rõ rệt thêm ý nghĩa này, thì đã nói rằng **“Kẻ nói dối”**. Ở đây, gọi là **“Kẻ nói dối”** tức là những kẻ nói lời giả dối do nương vào những lời nói xúc phạm đến Bậc Thánh Nhân. Gọi là **“Địa Ngục”** tức là địa ngục Sen Hồng. Gọi là **“Sau khi chết trở thành ngang bằng nhau”** tức là sau khi bỏ lại phía sau từ nơi đó trở thành ngang bằng nhau đối với việc sanh vào địa ngục. Gọi là **“Cảnh giới khác”** tức là cảnh giới tiếp theo.

**668. “Yo appaduṭṭhassa narassa dussati,
Suddhassa posassa anaṅgaṇassa;
Tameva bālaṃ pacceti pāpaṃ,
Sukhumo rajo paṭivātaṃva khitto”.**

668. “Ai xúc phạm đến người không hờn giận,
Đối với người thanh tịnh, không bợn nhơ,
Điều xấu ấy quay về người ngu đó,
Tựa vì trần thổi lên ngược chiều gió.”

668. Nhiều thêm chút nữa là – “**Ai...đối với người không giận hờn**”. Ở đây, cần phải hiểu rằng **Người không giận hờn** với sự không hiện hữu sự hãm hại trong tâm ý, **Người Thanh Tịnh** với việc không hiện hữu những bụi bẩn Vô Minh, **Người không bợn nhơ** với việc không hiện hữu sự Ác Dục. Hoặc là ở đây, cần phải có sự kết hợp như vậy đối với sự Thanh Tịnh là trạng thái không có sự giận hờn, đối với sự không bợn nhơ là trạng thái Thanh Tịnh.

**669. “Yo lobhagūṇe anuyutto,
So vacasā paribhāsati aññe;
Asaddho kadariyo avadaññū,
Macchari pesuṇiyam anuyutto”.**

669. “Ai đắm mình trong khả năng của Tham,
Nó bằng lời cứ mắng chửi người khác,
Người bất tín, keo kiệt, không lắng nghe,
Người bòn xén đắm mình trong đam thọc.”

669. Như vậy, sau khi hoàn tất sự hiện hữu những tội lỗi to lớn của tâm ý hãm hại đối với những Bậc đã đi đến tốt đẹp, thì giờ đây lại nói về mười bốn câu kệ với tên gọi là những kệ ngôn về những sự kiện ngăn cản. Tương truyền, những kệ ngôn này đã được đề cập đến bởi Tôn Giả Mahā Moggallāna với việc giáo hóa Kokālika trong chính lúc đang nằm chờ chết, một số khác thì cho rằng là “Của Vị Đại Phạm Thiên” (*Của Đại Phạm Thiên Turū, vốn là thầy của Kokālika. Lời người dịch*). Sự thuật lại điều này với ý nghĩa đồng một phân loại với bài kinh này của những vị ấy được bắt đầu rằng “**Ai đắm mình trong khả năng của Tham**”. Ở đây, trong câu kệ ngôn thứ nhất, gọi là “Khả năng” tức là trạng thái thể hiện đối với điều đó, hoặc là trạng thái tiếp diễn rất nhiều lần đúng với sự tham muốn ấy gọi là **khả năng của Tham**, chủ ý của điều đó chính là Ái Dục. Gọi là “**Người không lắng nghe**” tức là những người khó dạy với sự không nắm bắt những lời Giáo Huấn thậm chí là của Đức Phật. Gọi là “**Người bòn xén**” tức là với năm phần thuộc về bòn xén. Gọi là “**Đắm chìm trong sự đam thọc**” tức là đối với người mong muốn chia rẽ đối với những Bậc Thượng Thủ Thánh Văn. Những điều còn lại cũng quá rõ ràng. Điều này được nói rằng “Này Hiền Giả Kokālika! Người nào đắm chìm trong Ái Tham, đắm chìm trong khả năng của Tham, là người Bất Tín, là người keo kiệt, là người không biết lắng nghe, là người bòn xén là người đắm chìm trong những lời nói đam thọc giống như người, người đó là người chửi mắng bằng lời đối với những người khác và thậm chí cũng không

thể dạy bảo được. Chính vì thế, ta nói điều đó trong kệ ngôn thứ ba rằng “Miệng thô lỗ”.

**670. “Mukhadugga vibhūta anariya,
Bhūnahu pāpaka dukkaṭakāri;
Purisanta kalī avajāta,
Mā bahubhāṇidha nerayikosi”.**

670. “Miệng thô lỗ, kẻ nói dối, phạm tục,
Kẻ hủy diệt, ác độc, người tạo xấu,
Người cực đoan, suy sụp và hạ đẳng,
Đừng nói nhiều, tại đây người địa ngục”.

670. Đối với Kokālika điều này, có ý nghĩa cơ bản rất thâm sâu – **Miệng thô lỗ** tức là miệng bất bình, **kẻ nói dối** tức là người đánh rơi sự hiện có, là người nói lời giả dối, phạm tục tức là không phải Bạc Hiên Trí, **kẻ hủy diệt** tức là người sát hại những sanh linh, người tàn phá sự tăng thịnh, **người cực đoan** là người cuối cùng, **người suy sụp** tức là người vô phúc bất hạnh, **người hạ đẳng** tức là đối với Đức Phật thì chỉ là con trai của người hạ đẳng.

**671. “Rajamākirasī ahitāya,
Sante garahasi kibbisakārī;
Bahūni duccaritāni caritvā,
Gacchasi kho papataṃ cirarattaṃ”.**

671. “Người gieo bụi với điều không lợi ích,
Phạm trọng tội, người mắng Bạc Tịnh Hạnh,
Đã rời đi với rất nhiều Ác Hạnh,
Thật người đến hố sâu dài thăm thẳm”.

671. Gọi là “**Người đã gieo bụi bẩn**” tức là người đã tự thả vào chính mình những bụi bẩn Kiết Sử Phiền Não. Gọi là “**Hố sâu**” tức là cái hố nước sâu. Có sách ghi rằng “Papāta” cũng chính với ý nghĩa đó. Cũng có sách ghi rằng “Papada” nghĩa là đại địa ngục.

**672. “Na hi nassati kassaci kammaṃ,
Eti hataṃ labhateva suvāmi;
Dukkhaṃ mando paraloke,
Attani passati kibbisakārī”.**

672. “Bất cứ ai, thật Nghiệp không tiêu hoại.
Là chủ nhân, Ôi! Nên nhận chính nó,
Kẻ ngu muội, cảnh giới khác khổ đau,
Thấy được do chính mình Phạm trọng tội.”

672. Gọi là “**Ôi! Là nó...**” ở đây gọi là “**Ôi**” là bất biến phân từ, gọi là “**Nó**” tức là Nghiệp Thiện và Bất Thiện đó. Hoặc gọi là “**Ôi, điều đó**” tức là đã được tiến hành thực hiện, nghĩa là đã được tích lũy. Gọi “**Là chủ nhân**” tức là người chủ với trạng thái đã tạo tác đối với những Nghiệp đó. Quả thật vậy, người đó đón nhận chính với những Nghiệp đó, cũng còn được gọi là Nghiệp đó không tiêu hoại đi đối với người ấy. Và chính vì nhận được, cho nên **kẻ ngu đau khổ...(trùng)...phạm trọng tội.**

**673. “Ayosaṅkusamāhataṭṭhānaṃ,
Tīṇhadhāramayasūlamupeti;
Atha tattaayogūlasannibhaṃ,
Bhojanamatthi tathā patirūpaṃ”.**

673. “Nơi địa ngục hành hình bằng sắt nhọn,
Nó gánh chịu giáo sắt và gươm bén,
Ngang bằng với quả cầu sắt nung đỏ,
Có vật thực vừa đúng là như vậy.”

673. Giờ đây, Kẻ ngu muội đó nhìn thấy được những đau khổ nào, trong khi làm cho hiểu thêm về điều đó, Ngài đã bắt đầu nói rằng “**Tại nơi địa ngục bị hành hình bằng sắt nhọn**”. Ở đây, ý nghĩa về chính điều đó cùng với nữa kệ ngôn trước kia (*Kệ ngôn 672. Lời người dịch*) là – Những điều nào mà những điều đó liên hệ đến nơi địa ngục bị hành hình bằng sắt nhọn, Đức Thế Tôn đã đề cập đến rằng “Này Chư Tỳ Kheu! Những người cai ngục địa ngục làm xuyên qua người đó với tên gọi là đóng vào năm điểm”(ma. ni. 3.250; a. ni. 3.36), người đó gánh chịu, và trong khi phải gánh chịu như vậy sau khi được cho nằm xuống trên mặt đất bằng đồng thau với sự thiêu đốt tại chính nơi đó, trong khi bị đánh đập tại năm vị trí đó bởi những người cai ngục địa ngục **người đó gánh chịu những mũi giáo bằng sắt và những mũi gươm bén nhọn** còn được gọi là sự thiêu nóng tàn nhẫn, và liên hệ đến điều nào mà Đức Thế Tôn đã đề cập rằng “Họ tiến đến trong tay là những thanh sắt cứng nóng đỏ”. Nữa câu kệ khác liên sau đó, sau khi chịu đau khổ tại nơi đó trong rất nhiều ngàn năm, bằng sự tuần tự, vì mục đích phải gánh chịu những quả chín mùi còn dư sót là đối với việc đã đi đến bờ sông Khāradokā (*Tên một con sông ở địa ngục Acīva. Lời người dịch*), những điều nào mà điều đó đã được đề cập rằng “Họ thả vào trong miệng những quả cầu sắt được nung đỏ, họ rót vào trong miệng kim khí màu nâu”, là đã nói liên hệ đến điều đó. Ở đây, gọi là “**Sắt**” tức là kim khí. Gọi là “**Bằng những quả cầu**” tức là hình thức giống như trái cây Beluva. Và ở đây, cần phải hiểu rằng kim khí màu nâu bằng cách bám vào kim khí, quả cầu bằng

sắt là với những loại khác nhau. Gọi là **“Vừa đúng”** tức là đúng theo với Nghiệp đã tạo.

**674. “Na hi vaggu vadanti vadantā,
Nābhjavanti na tāṇamupenti;
Aṅgāre santhate sayanti,
Ginisampajjalitaṃ pavisanti.”**

674. “Trong khi nói, họ không nói dễ thương,
Không háo hức, không chờ che giúp đỡ,
Chúng nằm ngủ trên chiếu trong hầm than,
Chúng vào trong ngọn lửa được cháy sáng.”

674. Những điều khác trong kệ ngôn liền sau đó, gọi là **“Quả thật không dễ thương”** tức là những người cai ngục tại địa ngục không nói những lời ngọt ngào, mà trong khi nói được bắt đầu rằng “Hãy bắt lấy! Hãy đánh đập!” Gọi là **“Họ không háo hức”** tức là khi đối diện họ vội vã với sự không hiện hữu gương mặt hiền hậu, họ không lại gần với gương mặt hiền hậu, cũng còn được gọi là họ tiến lại gần chính với sự mang lại suy vong và bất hạnh. Gọi là **“Họ không lại gần bảo vệ”** tức là họ không tiến lại gần sau khi làm nơi chờ che, nơi ẩn nấu hoặc là nơi nương tựa, cũng còn được gọi là họ tiến lại gần với tính chất bắt bớ và tính chất đánh đập. Gọi là **“Chúng nằm ngủ trên những chiếc chiếu trong hầm than”** tức là việc đã được đặt trong núi than hồng tương tự như việc chúng nằm ngủ trên chiếu trải trong hầm than hồng với nhiều ngàn năm. Gọi là **“Ngọn lửa cháy sáng”** tức là đã rực cháy trọn vẹn và ngọn lửa đã cháy sáng khắp các phương hướng. Gọi là **“Chúng vào trong”** tức là tương tự như chúng lặn chìm với trạng thái đã được thả vào trong Đại Địa Ngục. Điều nào mà điều đó đã được đề cập đến “Bốn góc”(a. ni. 3.36) chính là tên gọi Đại Địa Ngục, sau khi đã đứng cách khoảng một trăm do tuần, với tâm mắt nhìn (của những người cai ngục) họ cũng bị vỡ tan.

**675. “Jālena ca onahiyāna,
Tattha hananti ayomayakuṭebhi;
Andhamva timisamāyanti,
Taṃ vitatañhi yathā mahikāyo.”**

675. “Bị bao trùm với những chiếc võng lưới,
Tại đó chúng sát hại bằng gậy sắt,
Như kẻ mù, tương lai thật đen tối,
Trần bóng đêm, tựa giống màn sương tuyết”.

675. Gọi là **“Và bị bao trùm bởi những chiếc võng lưới”** tức là giống như những người thợ săn Nai, sau khi quần lấy bằng những võng lưới sắt rồi sát hại con Nai. Điều này lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp

của những vị Thiên Sứ. Gọi là **“Ví như người mù lòa, tương lai thật đen tối”** tức là ví như người mù lòa, vì nguyên nhân mù lòa với trạng thái tâm tối đây đặc nên đã có tên là “Bóng tối”, chúng đi đến khổ cảnh có tên gọi là địa ngục Dhūmaroruva. Tương truyền, sau khi ngửi mùi khói khốc liệt những cặp mắt của các chúng sanh tại nơi đó bị vỡ tung ra, chính vì thế nên đã được nói rằng “Ví như người mù lòa”. Gọi là **“Quả thật vậy, bóng tối đã lan tràn ra giống như làn sương tuyết”** nghĩa là bóng tối của người mù đó đã càng nói rộng ra tựa như là tuyết sương vậy. Cũng có sách ghi là “Vitthata”. Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

**676. “Atha lohamayaṃ pana kumbhiṃ,
Ginisampajjalitaṃ pavisanti;
Paccanti hi tāsū cirarattaṃ,
Agginisamāsu samuppilavāte.”**

676. “Và thế rồi, những chiếc chậu bằng đồng,
Chúng đi vào lửa phát sang bùng cháy,
Thời gian dài thiêu cháy trong chậu đó,
Chúng sủi bọt trôi nổi đúng trong lửa”.

676. Gọi là **“Và thế rồi... bằng đồng...”** tức là chiếc chậu bằng đồng này tại nơi đó có lớp đồng tràn đầy và độ sâu hai trăm bốn mươi ngàn do tuần. Gọi là **“Quả thật chúng bị thiêu cháy trong chiếc chậu đó thời gian dài”** tức là trong khoản thời gian dài, chúng bị thiêu cháy trong chiếc chậu đó. Gọi là **“Đúng trong lửa”** tức là chỉ trong ngọn lửa. Gọi là **“Sủi bọt”** tức là chúng sủi bọt, cũng còn được gọi là trong khi di chuyển một lần lên cao một lần xuống thấp chúng bị thiêu đốt sủi tung bọt lên. Cần phải hiểu điều đó theo phương pháp đã được đề cập về những vị Thiên Sứ.

**676. “Atha pubbalohitamisse,
Tattha kiṃ paccati kibbisakārī;
Yaṃ yaṃ disakaṃ adhiseti,
Tattha kilissati samphusamāno.”**

676. “Và thế rồi, trong máu mũ trộn lẫn,
Kẻ phạm tội thiêu cháy tại nơi ấy,
Tại phương nào chúng trôi nổi xuôi về,
Tại nơi đó, tiếp chạm rồi dơ bẩn.”

677. Gọi là **“Trong máu mũ lẫn lộn”** tức là trong chậu đồng với máu mũ lẫn lộn. Gọi là **“Tại nơi ấy”** tức là tại chỗ đó. Gọi là **“Phương nào?”** tức là những hướng chính và hướng phụ. Gọi là **“Trôi xuôi về”** tức là đi đến.

Cũng có sách ghi là “Abhideti”, nghĩa là tại nơi đó, sự bám víu vào phương nào thì phụ thuộc vào phương đó. Gọi là **“Trở nên dơ bẩn”** tức là trở nên phiền não đau khổ. Cũng có sách ghi rằng “Kilijjati” nghĩa là có sự hôi thối ghê gớm. Gọi là **“Trong khi tiếp chạm”** tức là bằng sự xúc chạm đối với mũi và máu lẫn lộn đó. Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

**678. “Puḷavāvasathe salilasmim,
Tattha kim paccati kibbisakārī;
Gantum na hi tīramapatthi,
Sabbasamā hi samantakapallā.”**

678. “Và trong nước, nơi giòi bọ sinh sống,
Kẻ phạm tội bị đau khổ tại đó,
Không có bờ mé nước để ra đi,
Trộn chảo chiên tất cả đều bằng phẳng.”

678. Gọi là **“Nơi giòi bọ sinh sống”** tức là nơi sinh sống của những loài giòi bọ. Chính tại những chiếc chậu bằng đồng đó, những vị Thiên Sứ đã gọi là “Địa Ngục hàm phần”, đối với việc đã rớt xuống đó những chúng sanh có miệng như mũi kim sau khi xuyên thủng những lớp da bên ngoài rồi ăn vào tận trong cốt tủy. Gọi là **“Không có bờ mé nước để đi ra”** tức là quả thật vậy không có bờ để rời xa. Cũng có sách ghi rằng “Tīravamatthi” cũng chính với ý nghĩa đó. Ở đây, Tīrameva cũng được nói là “Tīrava”. Gọi là **“Trộn vện cái chảo chiên đều bằng phẳng”** tức là chính vì đối với phần trên của cái chậu đó có tính chất được làm cong xuống bên dưới, toàn bộ cái chậu có sự ngang bằng nhau về tất cả mọi nơi, cho nên được nói rằng không có mé bờ để đi ra.

**679. “Asipattavanam pana tīham,
Tam pavisanti samucchidagattā;
Jivham balisena gahetvā,
Ārajayārajayā vihananti.”**

679. “Rời khu rừng với Giáo Gươm bén nhọn,
Chúng đi vào thân thể bị nát tươm,
Sau khi nắm lấy lưới bằng lưới câu,
Họ đánh đập những búa sắt vào chúng.”

679. Gọi là **“Khu rừng gươm giáo”** cũng bằng chính phương pháp đã đề cập về những vị Thiên Sứ. Quả thật vậy, từ đằng xa khu vườn ấy trông giống như vườn xoài thật là diễm lệ, thế rồi những chúng sanh bị sa vào địa ngục chạy vào trong với lòng tham đắm tại nơi đó, liền sau đó với những

chiếc lá cây bị lay động bởi gió sau khi đã rơi xuống đã chém đứt những chi chính và những chi phụ của những chúng sanh này. Chính vì thế nên đã được nói rằng “**Chúng đi vào bên trong và thân thể nát bươm**”. Tức là chúng đi vào khu vườn gươm giáo, liền sau đó thân thể đã bị cắt đứt quá chừng. Gọi là “**Sau khi nắm lấy cái lưới bằng những chiếc móc câu, đã đánh đập bằng những chiếc búa sắt**” tức là tại nơi đó, sau khi chạy thật nhanh vào trong khu rừng gươm giáo đó, những người cai ngục của địa ngục sau khi kéo cái lưới của những chúng sanh bị sa vào địa ngục bởi tội nói dối chẳng hạn bằng những chiếc móc câu, tương tự như những người sau khi nằm dài trên mặt đất với làn da ẩm mốc rồi bị đánh đập hết sức nhẫn tâm, sau khi bị đánh đập như vậy, sau khi bị chẻ nhỏ ra bằng những chiếc búa, sau khi băm nhỏ mỗi một người thành mười triệu phần, rồi đánh đập chúng, việc băm nhỏ thành mười triệu như vậy cứ phát sanh lập đi lập lại. Cũng có sách ghi là “*Āracayāracayā*” nghĩa là sau khi kéo lui kéo tới. Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ.

**680. “Atha vetaraṇiṃ pana duggaṃ,
Tīṇhadhārahuradhāramupenti;
Tattha mandā papatanti,
Pāpakarā pāpāni karitvā.”**

680. “Rồi chặng đường sông Vetaraṇī,
Chúng vượt qua dòng gươm bén dao nhọn,
Những kẻ ám độn rơi xuống tại nơi ấy,
Kẻ xấu xa, sau khi làm việc ác.”

680. Gọi là “**Dòng sông Vetaraṇī**” tức là dòng sông đã được những vị Thiên Sứ gọi là “Dòng sông lớn Khārodakā”(ma. ni. 3.269) (*Tên một dòng sông ở Avīci. Lời người dịch*). Tương truyền, những chúng sanh đó nhận thấy tràn đầy nước giống như dòng sông Gaṅgā. Thế nên những chúng sanh sa vào địa ngục rơi vào và nghĩ rằng Ta sẽ tắm, Ta sẽ uống nước tại nơi đó. Gọi là “**Dòng gươm bén dao nhọn**” tức là những dòng suối gươm bén, những dòng suối dao nhọn, cũng còn được gọi là những hàng rào là dòng suối sắt bén và dòng suối dao nhọn. Tương truyền, hướng trên và hướng dưới của dòng sông đó, những con dao nhọn và những suối gươm sắc bén nối tiếp nhau dựng đứng giống như đã được thiết lập nên vậy, chính vì thế dòng sông đó cũng còn được gọi là “Dòng suối gươm sắc bén và dòng suối dao nhọn.” Nghĩa là những chúng sanh đó bám dính và tiến lại dòng suối gươm sắc bén và dòng suối dao nhọn với sự thèm khát nước. Nghĩa là những kẻ phạm tội những kẻ ngu trong khi tiến lại gần bởi những ác nghiệp được gọi là **những kẻ ám độn rơi xuống tại nơi ấy**.

**681. “Khādanti hi tattha rudante,
Sāmā sabalā kākolagaṇā ca;
Soṇā siṅgālā paṭigiddhā,
Kulalā vāyasā ca vitudanti.”**

681. “Thật ăn thịt kẻ rên la tại đó,
Bầy quạ đen, rồi lổm đốm đen mun,
Những chó nhà cho rừng đang mong mỗi,
Chim điều hâu, chim quạ rĩa thịt chúng”.

681. Gọi là “**Lổm đốm đen mun**” tức là cần phải kết hợp chữ “Những con chó nhà” này với những từ trước đó. Cũng còn được gọi là những con chó có màu đen và có màu lổm đốm ăn thịt. Gọi là “**Bầy quạ đen**” tức là nhóm những con quạ đen. Gọi là “**Đang mong mỗi**” tức là sau khi trở nên sanh khởi sự tham muốn quá độ, một số nơi khác thì cho là “**Những con kên kên lớn**”. Gọi là “**Những con điều hâu**” tức là đối với những loài chim điều hâu, một số người khác thì cho rằng “Tên gọi đó là tên gọi của một toán quân”. Gọi là “**Những con quạ**” tức là không phải những con quạ màu đen. Thậm chí điều này cũng lại không đề cập đến cách thức tạo nghiệp của những vị Thiên Sứ. Lại nữa, đối với việc đề cập tại nơi đó nhưng không có bất kỳ ai được đề cập tại nơi này, tức là đối với những điều đó thì cần phải hiểu rằng là có những cách đã nói với trạng thái phân chia phần trước và phần sau của những người đó.

**682. “Kicchā vatayaṃ idha vutti,
Yaṃ jano phusati kibbisakārī;
Tasmā idha jīvitase,
Kiccakaro siyā naro na cappamajje.”**

682. “Tại nơi này sanh kẻ quá khó khăn,
Người nào đó chạm vào thành phạm tội,
Chính vì thế, tại đây mạng còn lại,
Hãy là người phạm sự không xao lãng!”

682. Giờ đây, sau khi chỉ ra cho thấy sanh kế trong cảnh giới địa ngục với tất cả những điều đó, trong khi giáo giới đã nói lên kệ ngôn này rằng “**Ôi, điều này là quá khó khăn**”. Điều đó có ý nghĩa rằng – **Than ôi! Điều này quá khó khăn tại nơi này, là những sanh kế trong khổ cảnh** chia ra bởi sự tạo tác của Nghiệp và bằng nhiều phương pháp khác nhau, **chúng sanh nào đó chạm vào là kẻ tội phạm**. Cho nên, phần sanh mạng còn lại tại nơi này, với sự tiếp nối của sinh mạng, trong khi đang còn tồn tại trong

thế gian này **cần phải như người thực hành những phận sự** giống như đã đứng vững bằng nguồn năng lượng trong Thiện Pháp chẳng hạn như đi đến nương nhờ. Ở đây điều này là sự giải thích tích trữ thêm rằng: thậm chí trong khi trở thành người thực hành phận sự, cũng cần phải trở thành do nương vào sự thực hành một cách thật kiên trì, **không có sự xao lãng** thậm chí là chỉ trong một chốc lát thì cũng không nên để đuôi khinh xuất. Lại nữa, chính vì đối với những câu còn lại đã được nói đến, với tính chất nương vào những điều đã được đề cập đến trước đây, với tính chất ý nghĩa đã quá rõ ràng và cần phải được thấu hiểu một cách tốt đẹp nhất, cho nên đã không tạo phần giải thích những câu lặp lại.

CHÚ GIẢI KINH TIỂU BỘ TRONG TẬP PARAMATTHAJOTIKA.

CHẤM DỨT PHẦN CHÚ GIẢI KINH KOKĀLIKA-

TRONG PHẦN CHÚ GIẢI KINH TẬP.